

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Національна академія Державної прикордонної служби України ім. Богдана Хмельницького
Освітня програма	38791 Безпека державного кордону
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	252 Безпека державного кордону

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Національна академія Державної прикордонної служби України ім. Богдана Хмельницького
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	38791
Назва ОП	Безпека державного кордону
Галузь знань	25 Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону
Спеціальність	252 Безпека державного кордону
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Похнатюк Сергій Володимирович, Ярош Сергій Петрович, Репіло Юрій Євгенович (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	22.04.2021 р. – 24.04.2021 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП <http://surl.li/sknr>

Програма візиту експертної групи <http://surl.li/skrv>

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Освітня програма (ОП) критеріям акредитації відповідає повністю. Акредитація ОП здійснюється вперше. Прийом вступників на навчання за ОП здійснюється виключно за державним замовленням. Стандарт вищої освіти за спеціальністю 252 Безпека державного кордону на третьому освітньо-науковому рівні вищої освіти відсутній. Перший набір на навчання за ОП здійснено у 2016 році. ОП розроблена у відповідності до вимог керівних документів, які регламентують освітній процес у закладах вищої освіти (ЗВО) України, на основі Національної рамки кваліфікацій (НРК) з урахуванням позицій всього спектру стейкхолдерів. Освітній процес за заявленою ОП провадиться реально, на належному рівні, підхід адміністрації ЗВО, гаранта та науково-педагогічних працівників (НПП) до реалізації ОП орієнтований на її постійне вдосконалення залежнок від реальних потреб практики. ЗВО спроможний забезпечити сталість у реалізації ОП, суттєвих недоліків, які впливають на її реалізацію не виявлено. Зміст освітніх компонентів (ОК) відповідає заявленому у ОП, дозволяє формувати у здобувачів вищої освіти необхідні інтегральну, загальні та спеціальні (фахові) компетентності, а також досягати програмних результатів навчання (ПРН), необхідних для ефективної практичної діяльності випускників ОП.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Сильні сторони: висока затребуваність випускників за даною ОП; значний науковий потенціал вчених за фахом спеціальності (з 1995 року підготовлено 7 докторів та 83 кандидати наук); приєднання Академії до мережі партнерських академій FRONTEx з метою інтернаціоналізації діяльності НАДПСУ; на ОП створено багаторівневу структуру форм контролю та методів оцінювання, які ідентифіковані із ПРН, достатньо повно оприлюднені та є зрозумілими для усіх учасників процесу; на ОП існує «критична маса» необхідних для викладання НПП, які мають відповідну ОК кваліфікацію, науковий ступінь (вчене звання), досвід науково-педагогічної діяльності та викладання ОК, наукові публікації, пов'язані із сферою ОК та методики його викладання; заклад спроможний забезпечити роботу разових спеціалізованих вчених рад для атестації здобувачів за рахунок штатних працівників з врахуванням відповідності прогнозованих зовнішніх опонентів напрямків досліджень ад'юнктів; безоплатний і безпечний доступ ад'юнктів до матеріально-технічних ресурсів та інфраструктури, необхідної для забезпечення досягнення визначених в ОП результатів навчання, у тому числі до друкованих та електронних журналів за спеціальністю ОП; забезпечення 100 % працевлаштування випускників ОП; вдале вирішення у НАДПСУ проблем прозорості та публічності щодо висвітлення на сайті всіх необхідних елементів щодо ОП в умовах обмежень з відкритості інформації в обсязі, достатньому для інформування відповідних стейкхолдерів та суспільства; наявність ефективної процедури підбору кандидатів до вступу в ад'юнктуру та призначення їх наукових керівників; більшість наукових керівників ад'юнктів є докторами наук та активно займаються науковою роботою за тематикою досліджень ад'юнктів; 100 % працевлаштування випускників ад'юнктури. Позитивні практики: вибір навчальних дисциплін здійснюється здобувачами вищої освіти за власним бажанням в автоматизованій підсистемі на порталі АСУ; у НАДПСУ при вступі на навчання за ОП встановлена практика нарахування додаткових балів за попередню участь абітурієнта у науковій роботі; організація стажування ад'юнктів на ОП у інших ЗВО (як в межах України так і закордонних); запроваджено систему популяризації та протидії порушенням академічної доброчесності, у тому числі з використанням різноманітних інформаційно-технологічних засобів; усі форми підвищення академічної та професійної кваліфікації викладачів є безоплатними для НПП; у НАДПСУ створено та успішно функціонує відділ моніторингу освітньої діяльності та забезпечення якості вищої освіти, який відповідає, зокрема, за внутрішнє забезпечення такої якості; кар'єрний ріст більшості випускників спрямовується системно, починаючи, за можливістю, з шкільної (ліцеїстської) лави; прозорість та публічність діяльності НАДПСУ не тільки на офіційному сайті, а й у соціальних мережах; встановлений обґрунтований механізм співпраці з потенційними опонентами у складі створених спеціалізованих вчених рад.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Слабкі сторони: узагальненість питань співпраці НАДПСУ з вітчизняними та закордонними ЗВО без врахування особливостей певних освітніх компонентів ОП; некоректність виконання індивідуальних завдань для дисциплін ООК02 та ООК08; низький рівень взаємодії з іншими ЗВО щодо використання можливостей навчальної платформи Moodle; низька залученість професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців до проведенні планових аудиторних занять; відсутність обладнання для моделювання ситуацій під час проведення наукових досліджень за спеціальністю 252 Безпека державного кордону; у НАДПСУ не передбачено висвітлення кращих практик підготовки як безпосередньо ад'юнктів на ОП так і наукового керівництва ними; низька активність органів студентського самоврядування, залучених до процесу періодичного перегляду ОП; відсутність деталізації особливостей конкретної ОП у розроблених формі відгуків на випускників; відсутність на даний час інформаційно-технічних (програмних) засобів перевірки на наявність текстових збігів закритої частини дисертаційних робіт здобувачів вищої освіти; низька активність публікацій деяких наукових керівників ад'юнктів за відповідною тематикою; низька активність публікації наукових результатів НПП та здобувачів ОП у виданнях, які індексуються у міжнародних наукометричних базах Scopus та Web of Science. Рекомендації щодо удосконалення: конкретизувати питання співпраці з вітчизняними та закордонними ЗВО з врахуванням особливостей певних освітніх компонентів ОП; відкоригувати РПНД певних дисциплін щодо коректності виконання на них індивідуальних завдань; розширити взаємодію з іншими ЗВО щодо використання можливостей навчальної платформи Moodle; залучити різні категорії професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців до проведення планових аудиторних занять блоку фахової компоненти (за спеціальністю); вирішити питання щодо придбання (аренди) НАДПСУ обладнання для моделювання ситуацій під час проведення наукових досліджень за спеціальністю 252

Безпека державного кордону; передбачити висвітлення кращих практик підготовки як безпосередньо ад'юнктів на ОП так і наукового керівництва ними; конкретизувати механізм активного залучення органів студентського самоврядування до процесу періодичного перегляду ОП; передбачити деталізацію особливостей конкретної ОП у розробленій формі відгуків на випускників; вирішити питання створення у НАДПСУ внутрішньої комісії для перевірки робіт, що містять закриту інформацію, на наявність академічного плагіату з впровадженням інформаційно-технічних засобів перевірки підвищити активність публікацій наукових керівників ад'юнктів за відповідною тематикою; активізувати практику публікації наукових результатів НПП та здобувачів ОП у виданнях, які індексуються у міжнародних наукометричних базах Scopus та Web of Science.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Цілі ОП сформовані та сформульовані чітко, відповідають місії та стратегії НАДПСУ, зазначеним у «Стратегії інтегрованого управління кордонами на період до 2025 року» (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/687-2019-%D1%80#Text>), «Стратегічному плані розвитку НАДПСУ на період до 2026 року» (https://nadpsu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/03/strategiia_do-2026-roku-misiia-ta-viziia.pdf), «Положенні про організацію освітнього процесу в НАДПСУ» (<https://nadpsu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/04/polozh-op-vydav-26.12.2018-1.pdf>) та «Положенні про навчання за індивідуальним графіком та індивідуальним планом здобувачів вищої освіти НАДПСУ» (<https://nadpsu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/01/polozhennia-ind-hraf.-2.pdf>), оскільки забезпечують реалізацію ОП в контексті підготовки доктора філософії з безпеки державного кордону у якого сформовані компетентності до здійснення науково-педагогічної, наукової та науково-технічної діяльності, а також готовність до виконання обов'язки на керівних посадах центрального органу виконавчої влади та його територіальних органів управління. Співзвучність цілей ОП з місією та стратегією ЗВО полягає у кореляції наступних положень: «національна безпека, безпека державного кордону за спеціальністю 252 безпека державного кордону з широким доступом до працевлаштування у ДПСУ і особливим інтересом у галузі дослідження теоретичних, технологічних проблем, які виникають на етапах підготовки, організації та реалізації завдань оперативно-службової діяльності, які законодавчо покладено на ДПСУ». Унікальність ОП підтверджується тим, що їй не має аналогів як в Україні так і у вищих військових навчальних закладах (ВВНЗ) за кордоном.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Цілі ОП та ПРН визначені з урахуванням позицій та потреб всіх стейкхолдерів, міжнародних партнерів зокрема, Європейської агенції з прикордонної та берегової охорони FRONTEX, тощо, що підтверджено під час інтерв'ювання з представниками роботодавців (Адміністрації ДПСУ), здобувачів вищої освіти. Аналіз змісту ОП та процесів його перегляду засвідчив про активне залучення представників Замовника як на етапі створення ОП, так і під час перегляду окремих ОК. На сайті НАДПСУ у підрозділі Публічне обговорення ОП усі охочі можуть залишити свої пропозиції щодо удосконалення ОП. За результатами бесід зі стейкхолдерами під час зустрічей в ході акредитації виявлено, що залучення стейкхолдерів до формулювання цілей ОП та визначення ПРН носить реальний, а не формальний характер. Пропозиції стейкхолдерів аналізуються гарантом ОП, НПП кафедр, командуванням факультету, НАДПСУ (<http://surl.li/sbv>, <http://surl.li/sbw>). На ОП надані позитивні зовнішні рецензії (<http://surl.li/sbww>). Опитування здобувачів вищої освіти здійснюються регулярно, відповідно до Графіку проведення анкетувань з питань якості освітньої діяльності у НАДПСУ у 2020-2021 навчальному році (<http://surl.li/muud>). Врахування побажань здобувачів та випускників до змісту ОП в НАДПСУ регламентується Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освіти в НАДПСУ (<https://cutt.ly/7k7SHgM>), Положенням про організацію освітнього процесу в НАДПСУ (<https://cutt.ly/yk7S4wz>), Методичними рекомендаціями з порядку розробки та перегляду освітньої програми у НАДПСУ (<http://surl.li/mvrl>). За час реалізації ОП представниками здобувачів вищої освіти, роботодавцями надано низку пропозицій які впроваджені в ОП (<https://cutt.ly/Ek7KluK>). НАДПСУ взаємодіє з провідними ЗВО та науковими установами організаціями України (<https://cutt.ly/dlY4UiL>) та ближнього зарубіжжя (<https://cutt.ly/yY4bAX>) у галузі воєнних наук, національної безпеки, безпеки державного кордону.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Цілі ОНП та ПРН визначені з урахуванням основних результатів розвитку НАДПСУ за 2014-2019 роки (<https://cutt.ly/uk7KuQ1>), потреб Замовника у кваліфікованих військових фахівцях, активною участю в ООС та необхідністю приведення рівня військової освіти у сфері охорони державного кордону до вимог військово-облікових спеціальностей, сучасних змін у поглядах на методи оперативно-службової діяльності ДПСУ. Крім того, при розробленні та корегуванні ОП взято до уваги якісні та кількісні зміни у системі матеріально-технічного забезпечення в сфері діяльності ДПСУ. Зазначені фактори впливу знайшли відображення в формулюванні фахових компетентностей, зокрема ФК-1 та результатів навчання ПРН-4, ПРН-9, ПРН-12. Відомчий контекст ОП врахований шляхом відображення сучасних поглядів на забезпечення безпеки державного кордону як складової національної безпеки, зокрема, при формулюванні результатів навчання ПРН-13, ПРН-14 та ПРН-15. Однак, більш глибоке урахування відомчого контексту ОП передбачається після затвердження Стандарту вищої освіти за спеціальністю 252 Безпека державного кордону за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти. Починаючи з червня 2018 року НАДПСУ активно співпрацює з агентством FRONTEX. НАДПСУ є асоційованим членом мережі партнерських академій FRONTEX (<https://cutt.ly/yY4bAX>). Регіональний контекст не відіграє вагому роль для функціонування ОП, адже функції Замовника не залежать від регіональних особливостей. Згідно Стратегічного плану розвитку НАДПСУ на період до 2026 року (<https://cutt.ly/Flv1Pko>), одним із стратегічних завдань визначено приведення організації та змісту освітньої діяльності у відповідність до реальних процесів, що відбуваються у країні та на державному кордоні, сучасних поглядів щодо реалізації форм оперативно-службової діяльності; змістовне вдосконалення військово-прикордонної компоненти в межах функцій прикордонного відомства із впровадженням в освітній процес євроатлантичних та європейських стандартів з підготовки фахівців сектору безпеки та оборони. Таким чином, цілі ОП відповідають змінам у стратегії ЗВО, що відбулися протягом останнього часу. При формуванні ОП враховано досвід програм підготовки докторів філософії у таких ЗВО України як (<https://cutt.ly/dY4UiL>): Національна академія сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного (м. Львів); Військовий інститут Київського національного університету імені Тараса Шевченка (м. Київ); Національна академія Національної гвардії України (м. Харків). Крім цього, враховано уніфіковані програми підготовки представників прикордонних відомств країн ЄС (CommonCoreCurriculum – 2017). За час удосконалення ОНП вивчалися аналогічні документи НУОУ у 25 галузі наук, але специфіка 252 спеціальності, у будь-якому випадку, вимагала докорінного врахування сфери діяльності та відповідальності ДПСУ.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Затверджений стандарт вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти на цей час відсутній, але ПРН-1, ПРН-8, ПРН-13, ПРН-14, ПРН-15, ПРН-16, ПРН-17 забезпечують необхідні знання, ПРН-3, ПРН-4, ПРН-5, ПРН-9, ПРН-10, ПРН-11 – вміння, ПРН-1, ПРН-4, ПРН-5, ПРН-11 – навички, ПРН-7, ПРН-19 – доброчесність, ПРН-2, ПРН-6, ПРН-18, ПРН-19 – комунікацію, а ПРН-51, ПРН-7, ПРН-9, ПРН-12, ПРН-14 – автономність. Таким чином, ПРН відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій (постанова Кабінету Міністрів України від 25.06.2020 р. № 519 - <http://surl.li/sdgu>). Для досягнення визначених ПРН передбачені відповідні навчальні дисципліни, зміст яких викладений у робочих програмах (<http://surl.li/scvk>) та силабусах (<http://surl.li/sbjz>) навчальних дисциплін.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Сильні сторони: постійна потреба ДПСУ у випускниках за даною ОП; наявність у НАДПСУ практики підготовки здобувачів вищої освіти у галузі військових наук з 1995 року; універсальність компетентностей випускників за даною ОП підготовки докторів філософії, з урахуванням перспектив їх розвитку та кар'єрного росту. Позитивні практики: залучення при розробці, моніторингу та реалізації ОП в якості консультантів провідних вчених з інших силових структур; вдале поєднання при визначенні цілей ОП та ПРН специфіки діяльності ДПСУ, як правоохоронного органу спеціального призначення, яка у мирний час діє у складі сил безпеки, а у воєнний час – в складі сил оборони.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Слабка сторона: відсутність у НАДПСУ механізму моніторингу, аналізу та урахування тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту. Недолік: узагальненість питань співпраці НАДПСУ з вітчизняними та закордонними ЗВО без врахування особливостей певних освітніх компонентів ОП. Рекомендації щодо удосконалення: розробити механізм моніторингу, аналізу та урахування тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та

іноземних ОП; конкретизувати питання співпраці з вітчизняними та закордонними ЗВО з врахуванням особливостей певних освітніх компонентів ОП.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Освітня програма та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідає визначеному критерію, а вищезазначені слабка сторона та недолік внаслідок можливості їх оперативного усунення не є суттєвими і не перешкоджають досягненню заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг ОП становить 60 кредитів ЄКТС, що відповідає вимогам закону «Про вищу освіту» (<https://cutt.ly/bvOjtNv>). Розподіл обсягу ОП за чотирма ОК (Постанова КМУ № 261 від 23.03.2016 (<https://cutt.ly/cvOkpxN>)) наступний: набуття компетентностей зі спеціальності – 24 кредити (з них 15 кредитів за рахунок дисциплін за вибором здобувачів вищої освіти); компетенції із загальнонаукового (філософського) світогляду – 4 кредити; блок універсальних навичок дослідника – 24 кредити; мовні компетентності – 8 кредитів.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Зміст ОП (<https://cutt.ly/nvPOzhG>) є чітко структурованим та збалансованим за роками навчання (освітня компонента реалізується за перших 2 роки, наукова - реалізується впродовж всіх 4 років навчання). ОК розбиті на логічно завершені змістові модулі. Проведений аналіз змісту ОК (<https://cutt.ly/VvPKww9>) дозволяє зробити висновок про можливість досягнення заявлених цілей та ПРН. У той же час, виявлено такі факти: у ЗК1 зведені одночасно 5 різних компетентностей: 1) Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; 2) здатність самостійно виконувати теоретичні та/або експериментальні дослідження зі спеціальності безпека державного кордону за допомогою загальнонаукових та специфічних методів на основі засвоєних основних концепцій та розуміння теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових знань за спеціальністю (це більше спеціальна компетентність); 3) здатність використовувати результатів наукових досліджень з інших галузей знань для досягнення мети власного наукового дослідження; 4) здатність ефективно використовувати сучасну методологію наукових досліджень; 5) здатність до оптимального пошуку необхідної інформації; у ЗК2 зведені одночасно 5 різних компетентностей: 1) здатність налагоджувати професійну комунікацію; 2) здатність виробляти власний стиль спілкування на діалогічній основі, обґрунтовано й доказово відстоювати власні наукові переконання; 3) здатність кваліфіковано відображати результати наукових досліджень у наукових статтях та тезах доповідей; 4) здатність презентувати результати своїх досліджень; 5) здатність демонструвати культуру наукового усного й писемного мовлення державною та іноземними мовами при оформленні наукових та академічних текстів, демонстрації результатів наукових досліджень у ході дискусій і наукової полеміки, а також до повного розуміння іншомовних наукових текстів зі спеціальності; в ЗК4 «Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність та розробляти навчально-методичне забезпечення, проводити групові, практичні, семінарські заняття (вправи), комплексні консультації, керувати самостійною роботою, а також приймати участь у проведенні комплексних оперативно-тактичних задач, ділових ігор (командно-штабних навчань», проведено зайва деталізація після слова «забезпечення», яка все одне не охоплює весь перелік видів занять і вже врахована в словосполученні «здійснювати науково-педагогічну діяльність».

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Предметною областю 252 спеціальності є безпека державного кордону. В результаті вивчення змісту ОП (<https://cutt.ly/nvPOzhG>) та її ОК (<https://cutt.ly/VvPKww9>) встановлено, що цим змістом є методологія воєнно-

наукового пошуку у сфері безпеки державного кордону, а також науково-педагогічна діяльність зі спеціальності «Безпека державного кордону». Враховуючи також, що об'єктом ОНП визначено сферу безпеки державного кордону, а теоретичним змістом – парадигми, концепції, стратегії її забезпечення, дійшли висновку про відповідність змісту ОНП визначеній для неї предметній області. На основі аналізу змісту НП (<https://cutt.ly/KvPOqHi>) та РПНД (<https://cutt.ly/VvPKww9>) встановлено, що всі основні фахові ОК даної ОП за своїм змістом мають зв'язок з визначеною спеціальністю, а загальнонаукові освітні компоненти спрямовані на формування загальних компетентностей. Дисципліни вибіркового блоку (ВОК01...ВОК06) спрямовані на поглиблення фахових (ВОК01...ВОК06) та загальнонаукових (ВОК07, ВОК08) знань. Вивчення ООК07 (<https://cutt.ly/4vP1OLu>), ООК08 (<https://cutt.ly/MvPorZf>), ООК09 (<https://cutt.ly/tvPovW8>) спрямоване на теоретичний зміст предметної області. В ході вивчення ООК05 (<https://cutt.ly/lvPBxUS>) ад'юнкти опановують технічні та програмні засоби побудови інформаційних систем; технології функціонування інформаційних систем; системи підтримки прийняття рішень. В ході вивчення ООК06 (<https://cutt.ly/LvPMaHY>), ООК11 (<https://cutt.ly/qvPMEPf>) опановують методологію викладання у вищій школі. Освітній компонент ООК02 (<https://cutt.ly/XvPoN11>) формує загальні навички дослідника. ООК10 (<https://cutt.ly/BvP2Tax>), ООК 04 (<https://cutt.ly/DvP2FxFU>) дозволяють набуття мовних компетентностей. Ці знання та навички їх застосування знадобляться їм в подальшій науково-педагогічній діяльності пов'язаній з охороною державного кордону.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

В НАДПСУ розроблене «Положення про індивідуальний план виконання ОНП підготовки здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії в НАДПСУ» (<https://cutt.ly/IvP8D37>) в якому визначені загальний порядок формування, затвердження та ведення індивідуального плану виконання ОП, наведені форми документів. Регламентация права здобувачів на вибір ОК здійснюється «Положенням про навчання за індивідуальним графіком та індивідуальним навчальним планом здобувачів вищої освіти НАДПСУ» (<https://cutt.ly/Qk7DfPi>). Загальна кількість вибірових навчальних дисциплін ОП становить 8 (<https://cutt.ly/VvPKww9>). Вибір здійснюється з каталогу вибірових дисциплін зі спеціальності і підтверджується заявою ад'юнкта. Наявність заяв перевірена в ході очного візиту представника ЕГ до НАДПСУ. Заяви виконані у вигляді анкет-опитувальників і зберігаються у НОВ НАДПСУ. В цих анкетах ад'юнкти обирають з 8 навчальних дисциплін такі, які загалом складають обсяг 15 кредитів ЄКТС (що становить 25 % від обсягу ОП). Ознайомлення зі змістом вибірових ОК відбувається на основі вивчення силабусів (<https://cutt.ly/ivAwNaq>) після обрання теми дослідження. У ході онлайн зустрічі з ад'юнктами встановлено, що вони задоволені як механізмом обрання вибірових компонентів ОП так і їх змістом, що дозволяє поглибити знання, що необхідні для проведення конкретних досліджень. При цьому, встановлено, що в НАДПСУ: визначений порядок оформлення індивідуальних планів здобувачами вищої освіти ступеня доктора філософії поза ад'юнктурою (<https://cutt.ly/IvP8D37>); вибір навчальних дисциплін здійснюється здобувачами вищої освіти за власним бажанням в автоматизованій підсистемі на порталі АСУ у вкладці меню «Особисте», пункті «Запис на вибірові навчальні дисципліни» та підтверджується письмовою заявою здобувача вищої освіти (п 2.7 Положенням про навчання за індивідуальним графіком та індивідуальним навчальним планом здобувачів вищої освіти НАДПСУ (<https://cutt.ly/Qk7DfPi>)). Виходячи з цього, можна зробити висновок, що структура ОП передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір ад'юнктами навчальних дисциплін в обсязі, що передбачений законодавством.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Практична підготовка, що передбачена ОП (<https://cutt.ly/nvPOzhG>) та НП (<https://cutt.ly/KvPOqHi>), спрямована на формування компетентностей ЗК4, ЗК6, ФК4. ОП передбачає таку послідовність видів практичної підготовки: практичні заняття; лабораторні заняття, педагогічна практика. Співпраця з роботодавцями у формуванні цілей і завдань практичної підготовки, визначенні її змісту відбувається шляхом погодження з ними змісту ОП. За результатами анонімного опитування ад'юнктів, які навчаються за ОП (<https://cutt.ly/zvPq6eR>), (<https://cutt.ly/qvPqIEz>), та їх очного онлайн інтерв'ювання в ході візиту встановлено, що вони задоволені компетентностями, здобутими та розвиненими під час практичної підготовки за ОП. Практичні заняття з освітніх компонентів ООК04 (<https://cutt.ly/zvPDpYn>), ООК10 (<https://cutt.ly/WvPDvRJ>) спрямовані на розвинути навичок спілкування у професійній сфері англійською мовою, а ООК05 (<https://cutt.ly/fvPDDtG>), ООК08 (<https://cutt.ly/JvPEo8M>) – навичок використання сучасних інформаційних технологій в ході проведення досліджень з безпеки держкордону та її забезпечення.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

ОП передбачає набуття ад'юнктами соціальних навичок, що відповідають заявленим цілям шляхом впровадження НАДПСУ політики розвитку таких навичок у ад'юнктів та НППІ через реалізацію «Положення про організацію освітнього процесу в НАДПСУ» (<https://cutt.ly/yk7S4wz>), «Положення про систему внутрішнього забезпечення

якості освіти в НАДПСУ» (<https://cutt.ly/Uk7FQV1>), «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти в НАДПСУ» (<https://cutt.ly/7k7SHgM>). Реалізація цієї політики дозволила створити систему професійного розвитку НПП та ад'юнктів. Професійне зростання НПП оцінюється в ході щорічного рейтингування та заохочується командуванням НАДПСУ відповідно до «Положення про щорічне рейтингове оцінювання діяльності НПП в НАДПСУ» (<https://cutt.ly/mk7GfVU>), «Положення про проведення в НАДПСУ конкурсу Кращий викладач академії» (<https://cutt.ly/7k7JbHv>). Основною дисципліною, що забезпечує формування soft skills є Філософія та методологія науки ООК01 (<https://cutt.ly/YvOL7EV>), яка спрямована, в основному на формування соціальних та інтелектуальних компетентностей. Дієздатність системи підвищення кваліфікації перевірена через наявність та реалізацію «Плану підвищення кваліфікації НПП НАДПСУ у 2021 році» та свідочть про підвищення кваліфікації у викладачів задіяних на ОП (на всіх НПП свідочтва видані не раніше 2016 р.). Однак, в Плані підвищення кваліфікації НПП-військовослужбовцями відбувається лише методом стажування на посадах в прикордонних загонах, хоча ознайомлення з передовими методами та практиками навчання можливо та доцільно здійснювати на курсах підвищення кваліфікації. Вважається некоректним віднесення НАДПСУ до соціальних навичок (soft skills) таких ПРН та компетентностей: ЗК5 (Здатність дотримуватися норм і правил наукової та повсякденної етики у власній професійній діяльності, діловому спілкуванні, міжособистісних стосунках, до неухильного дотримання норм наукової доброчесності); ПРН5 (Вільна ідентифікація наукових проблем, розуміння загальних принципів та методів, а також методологію наукових досліджень, застосування їх у власних дослідженнях та у педагогічній діяльності); ПРН19 (Кваліфіковано відображати результати наукових досліджень у наукових статтях, опублікованих як у фахових вітчизняних виданнях, так і у виданнях, які входять до міжнародних науково метричних баз). На думку ЕГ означені компетентності та ПРН некоректно відносити до жодного з 4 типів soft skills: соціальні (комунікабельність, грамотне письмо та усне мовлення, уміння виступати на публіці, емоційний інтелект, гнучкість та сприйняття критики), інтелектуальні (аналітичний склад розуму, уміння бачити та вирішувати проблему, добра пам'ять, креативність, здатність до навчання), вольові (орієнтованість на результат, управління часом, наполегливість, стресостійкість, готовність до виконання рутинної роботи), лідерські (уміння приймати рішення, відповідальність, уміння формувати команду, наставництво, уміння вирішувати конфлікти).

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт для здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового рівня) за спеціальністю 252 Безпека державного кордону відсутній. Професійна кваліфікація за результатами навчання не присвоюється.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

В ході проведення експертизи ЕГ встановлено, що обсяг ОП та окремих ОК (у кредитах ЄКТС) відповідає фактичному навантаженню здобувачів для досягнення цілей та ПРН. Кількість годин відведених для аудиторних занять в усіх ОК (за виключенням ООК11 – Практична підготовка (педагогічна практика), всі 2 кредити аудиторні) практично дорівнює кількості годин відведених на самостійну роботу. Серед контактних (аудиторних) годин переважна більшість реалізується у вигляді лекцій, практичних та лабораторних занять, що підтверджується змістом НП (<https://cutt.ly/jvO73sN>). Моніторинг завантаженості ад'юнктів здійснюється у НАДПСУ в ході опитувань ад'юнктів (<https://cutt.ly/zvPq6eR>), (<https://cutt.ly/qvPqIEz>). В ході даних опитувань 100% ад'юнктів відповіли, що вони задоволені співвідношенням аудиторних та самостійних годин при вивченні навчальних дисциплін. Крім того, в ході онлайн зустрічі з гарантом ОП з'ясовано, що до моніторингу завантаженості ад'юнктів залучені їх наукові керівники, які щоденно з ними спілкуються. В ході онлайн інтерв'ювання фокус-групи ад'юнктів з'ясовано, що їм вистачає часу на самостійну роботу. При цьому, кількість аудиторних годин на тиждень становить 10...14 годин. В перевіреному в ході очного візиту розкладі на квітень для ад'юнктів 2 курсу спеціальності 252 тижневе навантаження складає 30 годин (але це розклад навчальної практики). У той же час, за результатами аналізу змісту «Положення про організацію освітнього процесу в НАДПСУ» (<https://cutt.ly/yk7S4wz>) встановлено, що «індивідуальні завдання – вид організації навчання, який має на меті поглиблення, узагальнення та закріплення знань, які курсанти (слухачі, студенти) отримують у процесі навчання, а також застосування цих знань на практиці (с.36). На виконання індивідуальних завдань в рамках індивідуальної роботи планувати одне завдання на 1-1,5 кредити відведеного на індивідуальну і самостійну роботу (с.21)». Разом з цим кількість індивідуальних завдань в дисциплінах перевищує наведену пропорцію, наприклад, для дисципліни ООК02 (5 кредитів ЄКТС) визначено 19 індивідуальних завдань, з яких 5 – ІРГР, 14 – самостійне конспектування матеріалу (<https://cutt.ly/OvPR1M5>). Відповідно до РПНД ООК08 (<https://cutt.ly/JvPEo8M>) визначено 11 занять «індивідуальна робота» в ході яких відбувається конспектування теми. При цьому, розклад занять з ад'юнктами складається не на семестр, а на місяць (на квітень).

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

За ОП Безпека державного кордону навчання за дуальною формою не запроваджено.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Позитивні практики: вибір навчальних дисциплін здійснюється здобувачами вищої освіти за власним бажанням в автоматизованій підсистемі на порталі АСУ; у НАДПСУ визначений порядок оформлення індивідуальних планів здобувачами вищої освіти ступеня доктора філософії поза ад'юнктурою; наявність у розвитку сфери безпеки державного кордону стійких тенденцій до інтеграції в Європейську систему безпеки кордонів та використання сучасних інформаційних технологій в ході її забезпечення.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Слабкі сторони: формулювання загальних компетентностей здійснено мультиплікативно замість забезпечення принципу поглиблення змісту; замість необхідності обрати вибіркові ОК в об'ємі не менше 25% загального обсягу, на ОНП визначена обов'язкова кількість дисциплін (три) на вибір ад'юнкта, що ставить його в певні рамки і звужує вибір до каталогу дисциплін лише даної програми; відсутність можливості ад'юнктів обрати дисципліни з інших освітніх та освітньо-наукових програм; підвищення кваліфікації НПП-військовослужбовцями відбувається лише методом стажування на посадах в прикордонних загонах без використання можливостей курсів підвищення кваліфікації; некоректність віднесення ЗВО ЗК5, ПРН5, ПРН19 до соціальних навичок (soft skills). Недолік: кількість індивідуальних завдань в дисциплінах ООК02, ООК08 перевищує пропорцію наведену «Положенні про організацію освітнього процесу в НАПСУ» (<https://cutt.ly/yk7S4wz>). Рекомендації. переформатувати загальні компетентності відповідно до рекомендацій проекту Тьюнінг; удосконалити механізм вибору ад'юнктами вибіркових компонентів ОП для більш повного врахування їх інтересів; забезпечити можливості ад'юнктів обрати дисципліни з інших освітніх та освітньо-наукових програм; для підвищення кваліфікації НПП-військовослужбовцями використовувати можливості курсів підвищення кваліфікації; підвищити спрямованість ОНП на формування вольових та лідерських компетентностей; відкоригувати РПНД дисциплін ООК02 та ООК08 щодо коректності виконання на них індивідуальних завдань.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Освітня програма та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідає визначеному критерію, а вищезазначені слабкі сторони та недолік внаслідок можливості їх оперативного усунення не є суттєвими і не перешкоджають досягненню заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

В НАДПСУ правила прийому ад'юнктів на навчання за ОП регламентуються із загальних питань «Правилами прийому до НАДПСУ» (<https://cutt.ly/QcfvuGr>), а конкретно для здобувачів освітньо-наукового рівня - Додатком 1 до названих правил: «Правила прийому до ад'юнктури та докторантури НАДПСУ у 2021 році» (<https://cutt.ly/CcW4GFr>). В результаті аналізу змісту вказаних документів ЕГ дійшла висновку, що правила прийому для навчання за ОП Безпека державного кордону є чіткими, зрозумілими та доступними для офіцерів - потенційних вступників. Оцінюючи положення Правил прийому на предмет відсутності в них дискримінаційних положень, була приділена особлива увага наступним фактам. В Правилах визначено, що «до ад'юнктури академії на конкурсній основі приймаються особи офіцерського складу Державної прикордонної служби України, які здобули ступінь магістра (освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста) та мають досвід служби не менше двох років». В ході онлайн зустрічей з гарантом, керівником та адміністрацією НАДПС та з роботодавцями, які зацікавлені у випускниках ОП встановлено, що служба у військах впродовж саме 2 років потрібна для набуття випускниками НАДПСУ практичного досвіду який в подальшому дозволить їм успішно опанувати ОНП доктора філософії за спеціальністю 252 Безпека державного кордону. За інформацією начальника відділу морально-психологічного забезпечення (отримана в ході онлайн зустрічі) соціально-психологічний портрет ад'юнктів даної ОП відрізняється розвиненими управлінськими рисами, їм притаманні більша відповідальність та самостійність в прийнятті рішень. Дана інформація також свідчить на користь твердження про необхідність наявності стажу служби на офіцерських посадах.

Вступникам, які вступають на навчання для здобуття вищої освіти ступеня доктора філософії не з галузі знань 25 «Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону» та спеціальності 252 Безпека державного кордону, призначається додаткове фахове випробування, яке передує заходам конкурсного відбору. ЕГ проаналізувала «Програму проведення додаткового фахового випробування зі спеціальності 252 Безпека державного кордону» (<https://cutt.ly/ZczpWQM>) і дійшла висновку, що дане випробування дозволяє діагностувати рівень початкової підготовки кандидатів до навчання за третім рівнем вищої освіти за спеціальністю 252 з метою надання допуску до складання вступного іспиту. Це не є дискримінацією, враховуючи те, що завдяки такому підходу вступник розширює спектр спеціальностей для подальшого навчання не зважаючи на спеціальність отриману на першому та другому рівнях вищої освіти. При цьому НАДПСУ має можливість визначити спроможність майбутнього ад'юнкта опанувати ОП за даною спеціальністю.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Правила прийому НАДПСУ до ад'юнктури за ОП «Безпека державного кордону» (<https://cutt.ly/CcW4GFr>) враховують особливості самої програми. Це підтверджується наявністю вимог: щодо перебування на момент вступу до ад'юнктури на службі у ДПС України з вислугою не менше 2 років в офіцерському званні; щодо наявності диплома магістра за спеціальністю 252 Безпека державного кордону (для тих хто такої освіти не має передбачене додаткове випробування, яке передує заходам конкурсного відбору, і проводиться для з'ясування рівня початкової підготовки кандидатів до навчання за третім рівнем вищої освіти за спеціальністю 252); подачі дослідницької пропозиції (реферату) зі спеціальності, в якій обґрунтовується тематика майбутнього дослідження, його актуальність, стан розробки у вітчизняній та зарубіжній науці, можливі шляхи розв'язання поставлених задач. В ході аналізу документів ЕГ з'ясовано що рейтингові списки вступників до ад'юнктури формуються окремо для спеціальності 252 та впорядковуються: за конкурсним балом від більшого до меншого за наявністю диплома магістра з відзнакою зі спеціальності 252; за вищою сумою додаткових балів, нарахованих за навчальні та наукові досягнення; за вищим балом результату вступного іспиту зі спеціальності (<https://cutt.ly/CcW4GFr>). На думку НАДПС, яка є інтегрованою за результатами онлайн зустрічей з гарантом, керівництвом закладу, науковими керівниками, ад'юнктами та викладачами освітніх компонентів, підтвердженням того, що існуючі та ті що плануються додатково вимоги до вступників на ОП є ефективним способом для формування контингенту здобувачів, які є вмотивованими та здатні до навчання за ОП «Безпека державного кордону» є такі факти: досвід підготовки кандидатів наук у НАДПСУ, можливість здійснити відбір здобувачів здатних опанувати ОП. В ході онлайн зустрічі з керівництвом НАДПСУ з'ясовано, що правила прийому не змінювали з 2016 року. У НАДПСУ при вступі на навчання за ОП підготовки доктора філософії за спеціальністю 252 Безпека державного кордону встановлена практика нарахування додаткових балів за попередню участь абітурієнта у науковій роботі. Максимальна кількість балів - 5 за наявність кожної статті у виданні, яке входить до міжнародних наукометричних баз (Scopus, Web of Science) за спеціальністю 252, мінімальна 1 бал за участь тезами у кожній науковій всеукраїнській конференції за спеціальністю 252. Крім того бали нараховуються за: диплом переможця та призера конкурсу наукових студентських робіт МОН України зі спеціальності 252 під час навчання в магістратурі (5 – I місце, 4 – II місце, 3 – III місце); кожен статтю в фаховому виданні України, в якому можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукового ступеня доктора і кандидата наук за спеціальністю – 3 бали; кожен участь тезами у науковій міжнародній конференції за спеціальністю 252 – 2 бали; кожен патент (авторське свідоцтво) – 3 бали.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

В НАДПСУ визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти як закордонних так і вітчизняних, зокрема під час академічної мобільності. Ці правила викладені в «Положенні про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу в НАДПСУ» (<https://cutt.ly/Wk7FuPY>), яке є в вільному доступі на сайті академії. Перезарахування вивчених навчальних дисциплін здійснюється на підставі наданого ад'юнктом документа з переліком та результатами вивчення навчальних дисциплін, кількістю кредитів та інформацією про систему оцінювання навчальних здобутків учасників освітнього процесу, завіреного в установленому порядку у ЗВО (науковій установі) – партнера. Перезарахування ПРН з навчальних дисциплін проводиться на підставі порівняння навчальних програм відповідних ОП НАДПСУ та ЗВО (наукової установи) – партнера. При перезарахуванні навчальних дисциплін зберігається раніше здобута позитивна оцінка рівня знань здобувача вищої освіти – учасника програми академічної мобільності. Обговорення визнання результатів навчання відбувається виключно з координатором академічної мобільності від факультету та гарантом освітньої програми, за потреби можуть залучати представників випускових кафедр та навчального (науково-організаційного) відділу. При позитивному рішенні кафедри відповідна інформація вноситься до залікової книжки та навчальної картки здобувача вищої освіти. В результаті он-лайн зустрічі з фокус-групами випускників ОП за спорідненою спеціальністю та ад'юнктами, які навчаються за ОП з'ясовано, що вони обізнані про наявність самих правил і знають як вони застосовуються. Разом з цим, в ході цих зустрічей з'ясовано, що має місце низький рівень інформування ад'юнктів щодо можливостей їх участі в курсах дистанційного навчання, інших заходах спрямованих на отримання результатів навчання, зокрема під час академічної мобільності. Також має місце низький рівень взаємодії з іншими ЗВО щодо використання можливостей навчальної платформи Moodle. Проблем для визнання

результатів навчання отриманих в інших ЗВО на ОП немає. Подібна практика не реалізовується через відсутність потреби НАДПСУ в ній. За переконанням керівництва та гаранта в НАДПСУ академічна спільнота здатна самостійно задовольнити освітні потреби здобувачів.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила визнання результатів навчання, отриманих під час неформальної освіти регламентовано Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті здобувачами вищої освіти НАДПСУ, яке є вільному доступі на сайті академії (<https://cutt.ly/Vk7FlPS>) при реалізації ОП. Виявлено такі факти визнання результатів навчання: чотири ад'юнкти на ОП пройшли стажування у Вищій школі міжнародних відносин і комунікацій м. Хелм (Польща), де отримали відповідні сертифікати: О. Андрушко (2019 рік – 360 годин), А. Бабарика (2020 рік – 240 годин), О. Більовський (2019 рік – 180 годин), О. Васишин (2020 рік – 240 годин), (<https://cutt.ly/8vGQuw7>) Ад'юнкт О. Андрушко навчався у Воєнно-дипломатичній академії імені Євгенія Березняка і здобув рівень знання англійської мови B2 (<https://cutt.ly/8vGQuw7>). В ході онлайн-зустрічей з ад'юнктами з'ясовано, що результати стажування мали низький рівень кореляції зі змістом ОК ОП і тому були визнані здобутими у рамках неформальної освіти з метою розширення та поглиблення професійних компетентностей.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Сильні сторони: повний доступ до інформації щодо вступної кампанії на сайті НАДПСУ, високий ступінь комунікації відповідальних за вступ осіб із потенційними вступниками (через електронну пошту, телефон з використанням месенджерів (Viber, WhatsApp, Telegram); унікальна можливість НАДПСУ забезпечення академічної мобільності для всіх учасників освітнього процесу отримання РН через неформальну освіту як у інших ЗВО, так і за кордоном. Позитивні практики: забезпечення можливості вступу на ОНП представників споріднених галузей знань та спеціальностей; у НАДПСУ при вступі на навчання за ОП встановлена практика нарахування додаткових балів за попередню участь абітурієнта у науковій роботі; організація стажування ад'юнктів на ОП у інших ЗВО (як в межах України так і закордонних).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Слабкі сторони та недоліки: відсутність коригування правил прийому з моменту відкриття підготовки за ОП у 2016 році; низький рівень інформування ад'юнктів щодо можливостей їх участі в курсах дистанційного навчання, інших заходах спрямованих на отримання результатів навчання, зокрема під час академічної мобільності; низький рівень взаємодії з іншими ЗВО щодо використання можливостей навчальної платформи Moodle; низький рівень кореляції результатів стажування здобутими ад'юнктами у рамках неформальної освіти за кордоном зі змістом ОК ОП. Рекомендації щодо удосконалення: здійснити коригування правил прийому у відповідності зі змінами, що відбулися з моменту відкриття підготовки за ОП; передбачити системне інформування ад'юнктів щодо можливостей їх участі в курсах дистанційного навчання, інших заходах спрямованих на отримання результатів навчання, зокрема під час академічної мобільності; розширити взаємодію з іншими ЗВО щодо використання можливостей навчальної платформи Moodle; забезпечити відповідність результатів стажування здобутими ад'юнктами у рамках неформальної освіти за кордоном зі змістом ОК ОП.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Освітня програма та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідає визначеному критерію, а вищезазначені слабкі сторони внаслідок можливості їх оперативного усунення не є суттєвими і не перешкоджають досягненню заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Форми і методи навчання на ОНП визначаються «Положенням про організацію освітнього процесу в НАДПСУ» (<https://cutt.ly/yk7S4wz>). Основною формою навчання на ОП Безпека державного кордону є денна (очна) форма навчання. Освітній процес на ОП реалізується в таких основних формах: навчальні заняття, самостійна робота, виконання індивідуальних завдань, практики, контрольні заходи. При цьому основними видами навчальних занять є: лекції, лабораторні, практичні. ЕГ в ході інтерв'ювання фокус груп НПП, задіяних на ОП та ад'юнктів ОП з'ясовано, що методи навчання і викладання, які застосовуються на ОП базуються на принципах свободи слова і творчості, поширення знань та інформації, проведення наукових досліджень і використання їх результатів. Студентоцентрований підхід у освітньому процесі на ОП реалізується через врахування пропозицій органів самоврядування щодо удосконалення змісту ОП. Останні пропозиції стосувалися збільшення кількості дисциплін за вибором (в ході перевірки з'ясовано, що кількість вибіркових дисциплін на ОП 2020 року збільшилася з 5 до 8) Обрання НПП методів навчання та викладання відповідно до принципів академічної свободи НАДПСУ відбувається в ході розробки та удосконалення змісту ОК на засіданнях кафедр (протокол №3 засідання кафедри телекомунікацій та радіотехніки НАДПСУ від 05.02.2018 р, протокол №8 засідання кафедри педагогіки та соціально-економічних дисциплін НАДПСУ від 27.02. 2018 р., та ін.) (<https://cutt.ly/XvXNB5A>). В ході інтерв'ювання НПП під час онлайн конференції з'ясовано, що НАДПСУ забезпечує можливість обрання НПП методів навчання та викладання відповідно до принципів академічної свободи. Це відбувається під час обговорення на засіданнях кафедри, з подання викладачів які їх викладають, змісту навчальних дисциплін перед їх введенням до ОП та в ході їх щорічного аналізу з метою удосконалення. У «Положенні про систему внутрішнього забезпечення якості освіти в НАДПСУ» (<https://cutt.ly/UjdS2bP>) регламентована участь здобувачів у моніторингу якості освіти та оцінюванні роботи науково-педагогічного і наукового складу НАДПСУ, але категорія «ад'юнкт» незважаючи на її специфічність (враховуючи відмінності між освітньою та освітньо-науковою програмами) в Положенні відсутня. Однак, відділом моніторингу освітньої діяльності та забезпечення якості вищої освіти ініційовано перегляд цього документу та внесення змін до нього. Обов'язковою зміною буде детальний опис механізму участі здобувачів вищої освіти (курсантів, слухачів, ад'юнктів) у моніторингу якості вищої освіти. Документ планується оновити до 1 вересня 2021 року.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів . В ході зустрічі з гарантом, ад'юнктами які є випускниками цієї та спорідненої ОП, ад'юнктами, які зараз навчаються на ОП з'ясовано, що основною формою їх інформування про цілі, зміст та програмні результати навчання, порядок та критерії оцінювання в межах окремих освітніх компонентів, є доведення цієї інформації через силабуси навчальних дисциплін (<https://cutt.ly/ivAwNaq>) та в ході перших занять з дисципліни НП ОП. Це підтверджено в ході перевірки представником ЕГ під час очного візиту методичних розробок для проведення перших занять з ООК1...оОК10 (у вступі до заняття вказано на доведення цієї інформації, час на вступ в цих заняттях у порівнянні з іншими заняттями дисциплін збільшено до 15 хв, наприклад, дисципліна ООК07 «Теоретико прикладні проблеми ОСД ДПСУ». Тема 1. Правові засади організації діяльності ЗСУ. Заняття 1 Проблеми розвитку ЗСУ на сучасному етапі). Ад'юнкти (С. Бочаров, А. Олійник 2020 року набору, М. Пятков 2018 року вступу) в ході онлайн зустрічі підтвердили наявність у них вільного доступу до силабусів і, за необхідності, до РПНД як на сайті академії так і на кафедрах, на яких здійснюється навчання. Вони виказали задоволення саме такими формами доведення і проти їх зміни. Ці форми обрані враховуючи їх простоту та зручність і можливість забезпечити принцип масування інформації в ході просування логічною схемою ОП.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

НАДПСУ забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП відповідно її цілей. В ОК імplementовані методи навчання, засновані на дослідженнях. Ці методи застосовуються в ході лабораторних робіт. Дані роботи мають проблемний характер і ад'юнкти в ході них вирішують поставлену викладачем проблему. Результати досліджень ад'юнктів та здобувачів реалізовані у монографіях та підручниках, які використовуються для навчання здобувачів ВО на рівні доктора філософії (Прикордонна безпека України: становлення, сучасний стан, проблеми і перспективи: монографія / О. Шинкарук, С. Мосов, В. Кириленко, С. Бурбела (ад'юнкт) та ін.. – Хмельницький: НАДПСУ, 2018. – 188 с.) та на бакалаврському рівні (Загальна тактика (бойове забезпечення): підручник / А. Білоус, А. Братко, В. Нероба (здобувач). – Хмельницький: НАДПСУ, 2021. – 608 с.) при підготовці за спеціальністю 252 Безпека державного кордону. Результати дисертаційної роботи А. Бабаріки реалізовані в освітньому процесі НАДПСУ при викладанні навчальної дисципліни «Системи телебачення та радіомовлення», яка викладається кафедрою телекомунікаційних та інформаційних систем (представнику ЕГ в ході очного візиту надано акт про реалізацію від 01.01.2021 року № 31/01). При цьому виявлено: деякі ад'юнкти не приймали участі у НДР,

написанні монографій, навчальних посібників які реалізовані безпосередньо у освітньому процесі на ОП Безпека державного кордону; відсутність участі ад'юнктів даної ОП у навчаннях ДПСУ, на яких вони могли б визначати проблеми безпеки державного кордону, місце своїх досліджень в їх вирішенні, практично перевіряти теоретичні положення набуті ними в ході навчання.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

У НАДПСУ створена система перегляду та оцінювання змісту ОК ОНП. Ця система функціонує на основі «Положення про організацію освітнього процесу в НАДПСУ» (<https://cutt.ly/yk7S4wz>), «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти в НАДПСУ» (<https://cutt.ly/7k7SHgM>), «Методичних рекомендацій з порядку розробки та перегляду освітньої програми у НАДПСУ» (<https://cutt.ly/gk7ZoB4>). Створений підрозділ – відділ моніторингу освітньої діяльності та забезпечення якості вищої освіти, який займається аналізом відповідності змісту ОП потребам часу (<https://cutt.ly/nvCmB6P>). Основним провідником змін ОК ОП є кафедри, задіяні на ній. Внесенню змін передують обговорення їх змісту і підстави на засіданні кафедри. На основі аналізу протоколів кафедр та вчених рад факультетів (<https://cutt.ly/XvXNB5A>) з'ясовано, що науково-педагогічні працівники кафедр періодично, не рідше 1 разу на рік, оновлюють зміст ОК на основі наукових досягнень і сучасних практик у галузі безпеки державного кордону (протокол засідання кафедри телекомунікацій та радіотехніки НАДПСУ від 05.02.2018 р. № 3, від 20.02.20 р. № 8, протокол засідання вченої ради факультету іноземних мов та гуманітарних дисциплін від 12.02.2020 № 13 та ін.). Це також підтверджено за результатами онлайн зустрічей з НПП та начальником відділу моніторингу освітньої діяльності О. Боровиком. Підставами для оновлення при цьому є: зміна нормативних документів НАДПСУ (ООК07, ВОК01...ВОК06), МОНУ (ООК02, ООК06); надходження нової техніки на озброєння ДПСУ (ООК08, ВОК04, ВОК05); досвід оперативно-службової діяльності (ООК07, ООК08); ініціатива ад'юнктів (ООК01...ООК11, ВОК01...ВОК08). Однак виявлено, що література з дисципліни ООК02 «Організація наукових досліджень в галузі» потребує оновлення для врахування чинних правових актів та додавання до базової літератури джерел, які враховують нові правила підготовки та захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора філософії.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Інституційна політика НАДПСУ щодо інтернаціоналізації діяльності закріплена у «Стратегічному плані розвитку НАДПСУ на період до 2026 року» (<https://cutt.ly/UcfcWM>). Як з'ясовано в ході онлайн зустрічі з керівництвом академії, основними напрямками, при цьому, до яких прагне академія в процесі інтернаціоналізації діяльності є : започаткування в Академії програм «подвійних дипломів»; розширення співпраці в рамках існуючих і найбільш плідних партнерств; створення НПП сприятливих умов для міжнародних стажувань, підвищення рівня володіння іноземними мовами; створення умов для академічної мобільності персоналу; представлення наукових здобутків НАДПСУ на національних та міжнародних наукових, науково-практичних та інноваційних конференціях і виставках шляхом розширення фінансування відповідних відряджень. Ад'юнкт В. Нероба приймав участь в навчаннях «Rapid Trident» (<https://cutt.ly/dvGSsHc>). З метою інтернаціоналізації діяльності НАДПСУ підписано Угоду про партнерство між НАДПСУ та Європейською Агенцією з прикордонної та берегової охорони (FRONTEX) (<https://cutt.ly/yY4bAX>), якою закріплено приєднання Академії до мережі партнерських академій FRONTEX (сприяє, координує та розвиває управління європейськими кордонами відповідно до Хартії основних прав ЄС та відповідно до концепції інтегрованого прикордонного менеджменту). Партнерами НАДПСУ є такі закордонні ЗВО (Академія ім. Яна Длугоша м. Ченстохов (Польща); Вища Школа Міжнародних Відносин і Суспільної комунікації (Республіка Польща) (<https://cutt.ly/TvGAhM9>). Однак, на даній ОНП ад'юнкти очної ад'юнктури участі у міжнародних проектах не приймали (офіційна відповідь НАДПСУ від 21.04.2021 р на запит ЕГ). Відповідно до Договору № 2165/378 від 20.12.2020 між НАДПСУ та Державною науково-технічною бібліотекою України здобувачі освіти та НПП мають доступ до міжнародних баз даних наукової інформації Web of Science та Scopus.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Сильні сторони: приєднання Академії до мережі партнерських академій FRONTEX з метою інтернаціоналізації діяльності НАДПСУ (партнерами НАДПСУ є такі закордонні ЗВО Республіки Польща: Академія ім. Яна Длугоша м. Ченстохов; Вища Школа Міжнародних Відносин і Суспільної комунікації. Позитивні практики: офіційний доступ ад'юнктів та НПП НАДПСУ до міжнародних баз даних наукової інформації Web of Science та Scopus (договору між НАДПСУ та Державною науково-технічною бібліотекою України); участь ад'юнкта В. Нероби в навчаннях «Rapid Trident».

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Слабкі сторони: відсутність фактів участі ад'юнктів ОП «252 Безпека державного кордону» у навчаннях ДПСУ; література дисципліни ООК02 «Організація наукових досліджень в галузі» потребує оновлення. Недоліки: низька доля участі ад'юнктів у НДР, написанні монографій, навчальних посібників, які реалізовані у освітньому процесі та у міжнародних проєктах безпосередньо на ОП «252 Безпека державного кордону». Рекомендації: забезпечити участь ад'юнктів ОНП «252 Безпека державного кордону» у: НДР, написанні монографій, навчальних посібників, які реалізовані у освітньому процесі на ОП «252 Безпека державного кордону»; навчаннях ДПСУ; міжнародних проєктах на даній ОНП; оновити літературу дисципліни ООК02 «Організація наукових досліджень в галузі».

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Освітня програма та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідає визначеному критерію, а вищезазначені слабкі сторони та недоліки з врахуванням рівня вищої освіти здобувачів та внаслідок можливості їх оперативного усунення не є суттєвими і не перешкоджають досягненню заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

ЕГ ознайомилась із документами НАДПСУ: Положення про атестацію здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в НАДПСУ (<https://cutt.ly/ivnvNEJ>), Положення про систему поточного і підсумкового оцінювання результатів навчання курсантів (слухачів, студентів) НАДПСУ (<https://cutt.ly/nvnbwHx>) якими у цілому визначаються форми контрольних заходів та критерії оцінювання. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання розкриті в ОНП, НП та у силабусах, які є у вільному доступі (<https://cutt.ly/wvnbil4>). Проте, розділ оцінювання у силабусах подано досить загально і не дозволяє достатньою мірою зрозуміти порядок проведення (форми, методи тестових завдань) та критерії оцінювання (правила оцінювання окремих питань, вагові коефіцієнти окремих питань, часові показники тощо) окремих контрольних заходів, а описують систему нарахування балів у цілому без конкретизації специфіки певного ОК. Під час зустрічей з учасниками освітнього процесу за цією ОП ЕГ пересвідчилась, що інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання доводиться до відома здобувачів вищої освіти на початку семестру та перед кожним видом контролю а додаткові навчально-методичні документи, які розташовані у внутрішньому компоненті системи дистанційного навчання Moodle забезпечують чіткість, зрозумілість критеріїв оцінювання для ад'юнктів та дозволяють встановити досягнення здобувачами вищої освіти результатів навчання. Система оцінювання ад'юнктів під час проміжної атестації додатково викладена у Положенні про індивідуальний план виконання освітньо-наукової програми підготовки здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії в НАДПСУ (<https://cutt.ly/2vnbzxZ>) її прозорість забезпечується публічністю та колегіальністю оцінювання на засіданнях кафедри, вченої ради факультету та постійного діючого Наукового семінару. Збір інформації щодо чіткості та зрозумілості форм контролю, критеріїв оцінювання здобувачів проводиться кожного семестру у формі анкетувань (<https://cutt.ly/QvnmXvI>) та на перших заняттях з кожної навчальної дисципліни під час обговорення критеріїв оцінювання. При опитуванні фокус-групи здобувачів вищої освіти ЕГ з'ясувала, що останні мають достатню обізнаність щодо форм (критеріїв) оцінювання на ОП та алгоритму дій щодо оскарження результатів оцінювання. Таким чином, система контрольних заходів дозволяє встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого ОК та ОП в цілому.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Стандарт вищої освіти за спеціальністю 252 Безпека державного кордону на третьому освітньо-науковому рівні вищої освіти відсутній. Форма атестації здобувачів вищої освіти на ОП визначена Положенням про атестацію здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в НАДПСУ (<https://cutt.ly/ivnvNEJ>) та відповідає вимогам Закону України Про вищу освіту, Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах) (постанова КМУ від 23.03.2016 № 261) і передбачає публічний захист наукових досягнень у формі дисертації на засіданні спеціалізованої (разової) вченої ради НАДПСУ. Позитивним фактом є те, що академія в ініціативному порядку розробила пропозиції до Стандарту вищої освіти за спеціальністю

252 Безпека державного кордону на третьому освітньо-науковому рівні у формі проекту, висвітлила його на власному сайті для громадського обговорення та співпрацює з Науково-методичною радою Міністерства освіти і науки України щодо розроблення Стандарту.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила проведення контрольних заходів, порядок оскарження їхніх результатів та їх повторного проходження є чіткими і зрозумілими для всіх учасників освітнього процесу, а також доступними для ознайомлення, оскільки регламентовані відповідними Положеннями, які розміщені на сайті НАДПСУ: Положенням про організацію освітнього процесу в НАДПСУ (<https://cutt.ly/TvnQcp1>), Положенням про систему поточного і підсумкового оцінювання результатів навчання курсантів (слухачів, студентів) НАДПСУ (<https://cutt.ly/xvnQTWF>), Положенням про атестацію здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в НАДПСУ (<https://cutt.ly/ivnvNEJ>). Об'єктивність екзаменаторів під час проведення контрольних заходів забезпечується: рівними умовами для всіх здобувачів вищої освіти; відкритістю інформації про навчальні здобутки (рейтингові списки); висвітленням результатів поточного контролю з навчальної дисципліни у журналах обліку навчальних занять; участю під час проведення контрольних заходів в терміни семестрового контролю, окрім лектора, інших викладачів, які проводили заняття з відповідної дисципліни. Запобігання та врегулювання конфлікту інтересів учасників освітнього процесу, а також процедура повторного проходження контрольних заходів здобувачами (ад'юнктами) регулюються Положенням про систему поточного і підсумкового оцінювання результатів навчання курсантів (слухачів, студентів) НАДПСУ (<https://cutt.ly/xvnQTWF>). Так, повторне складання одного й того ж семестрового екзамену (диференційованого заліку, заліку) допускається не більше двох разів з кожної дисципліни: перший раз викладачу за рішенням начальника кафедри; другий раз – комісії, яка створюється рішенням заступника ректора академії (проректором) з навчальної роботи. Ад'юнкт, який не погоджується з виставленою оцінкою, має змогу подати апеляцію. Відповідно до Положення про порядок застосування заходів з врегулювання конфліктів та спорів (суперечок) у діяльності працівників та здобувачів вищої освіти у НАДПСУ (<http://surl.li/mwmx>) ад'юнкти можуть звернутися із письмовою заявою до Комісії з врегулювання конфліктних ситуацій у разі виникнення питань щодо об'єктивності екзаменаторів та конфлікту інтересів. Проте, конкретних ідентифікаторів (№ кабінету, телефону, пошти, прізвища голови комісії з врегулювання конфліктних ситуацій тощо) для ад'юнктів не наведено. Якщо питання об'єктивності екзаменатора та/або конфлікту інтересів має корупційну складову, здобувачі вищої освіти можуть звертатись до уповноваженого підрозділу НАДПСУ з питань запобігання та виявлення корупції (<https://cutt.ly/JvnWaZm>). За час здійснення освітньої діяльності на ОП конфліктних ситуацій стосовно об'єктивності оцінювання результатів навчання не виникло. Під час зустрічей експертів з усіма учасниками освітнього процесу цю інформацію було підтверджено. Встановлено, що здобувачі мають достатній рівень обізнаності щодо порядку оскарження результатів контрольних заходів та їх повторного проходження.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

У НАДПСУ діє Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин у НАДПСУ (<https://cutt.ly/mvnWkaE>), у якому увагу приділено нормам та правилам етичної поведінки учасників освітнього процесу, описано систему забезпечення академічної доброчесності, визначено механізми запобігання та порядок виявлення порушень академічної доброчесності. На офіційному сайті оприлюднено Положення про Комісії з академічної доброчесності та Комісію з етики та управління конфліктами в НАДПСУ (<https://cutt.ly/hvnWnm9>); Положення про Групу сприяння академічній доброчесності в НАДПСУ (<https://cutt.ly/rvnWTkl>); Кодекс академічної доброчесності в НАДПСУ (<https://cutt.ly/1vnWSiF>). Норми Положень відображають моральні принципи, правила етичної поведінки у освітній, науковій, виховній сферах. Відповідно до Відомостей про СО, наукові роботи (індивідуальні завдання) адюнктів та НПП перевіряються за допомогою ПЗ «Strike Plagiarism», (договір № 37-21 від 04.02.2021 р. та інформаційно-технологічними засобами ТОВ «Антиплагіат» (договір про співпрацю №23-05 2018 від 23 травня 2018 р.). Якісно сприяє цьому створений у НАДПСУ локальний репозитарій навчальних праць. У ході зустрічі зі ад'юнктами виявлено, що вони поінформовані про контрольні заходи з метою запобігання порушень академічної доброчесності та відповідальності за такі порушення, про політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, необхідність перевірки на самостійність виконання обов'язкових індивідуальних робіт ад'юнктами під час поточного контролю. З'ясовано, що крім описаних вище технологічних рішень протидії порушенням академічної доброчесності, для самоконтролю, учасники освітнього процесу можуть застосовувати програмні засоби, які є у вільному доступі в мережі Інтернет (Advego Plagiat; Etxt Antiplagiat; Anti-Plagiarism тощо). Регулярність і систематичність профілактичних заходів для запобігання недотримання норм та правил академічної доброчесності підтверджені стейкхолдерами та проведенням анкетувань (<https://cutt.ly/JvnW2mD>) ад'юнктів та НПП з питань академічної доброчесності (останнє - в грудні 2020 р.). Приклади заходів з популяризації доброчесності наведені у Плані роботи Групи сприяння академічній доброчесності в НАДПСУ на 2020-2021 навчальний рік (<https://cutt.ly/Hv4ZqZe>). У листопаді 2020 року НАДПСУ стала учасником проекту «Ініціатива

академічної доброчесності та якості освіти» за підтримки Посольства США в Україні, Міністерства освіти та науки України та Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти. Випадків порушення академічної доброчесності серед учасників освітнього процесу цієї ОП зафіксовано не було. Під час зустрічей з НПП та ад'юнктами встановлено, що всі добре обізнані з правилами, принципами академічної доброчесності, мають чітку негативну позицію до таких порушень, взаємодіють між собою для уникнення таких випадків.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Сильні сторони: на ОП створено багаторівневу структуру форм контролю та методів оцінювання, які ідентифіковані із ПРН, достатньо повно оприлюднені та є зрозумілими для усіх учасників процесу; значна частина ПРН обов'язкових ОК на ОП сприяє формуванню академічної доброчесності, політиці не сприйняття її порушень у професійній науково-педагогічній діяльності, крім того НАДПСУ генерує власні ідеї та бере участь у зовнішніх заходах щодо популяризації академічної доброчесності. Позитивні практики: запроваджено систему популяризації та протидії порушенням академічної доброчесності, у тому числі з використанням різномісних інформаційно-технологічних засобів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Слабка сторона: у документах Положення про організацію освітнього процесу в НАДПСУ, Положення про систему поточного і підсумкового оцінювання результатів навчання курсантів (слухачів, студентів) НАДПСУ, Положення про порядок застосування заходів з врегулювання конфліктів та спорів (суперечок) у діяльності працівників та здобувачів вищої освіти у НАДПСУ не чітко ідентифіковано місце категорії «ад'юнкта» в освітньо-науковому процесі та інших процедурах, які вони регулюють. Недолік: розділ оцінювання у силабусах сформовано досить загально, що не дозволяє достатньою мірою зрозуміти порядок проведення та критерії оцінювання в межах окремих контрольних заходів, описують систему нарахування балів у цілому без конкретизації специфіки певного ОК. Рекомендації: деталізувати суб'єктність категорії ад'юнктів стосовно процесів, які регулюються зазначеними Положеннями; вдосконалити критерії оцінювання у силабусах з урахуванням специфіки кожного ОК, особливостей форм, методів проведення відповідного контрольного заходу та ідентифікувати ПРН з контрольними заходами в межах яких вони оцінюються.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Освітня програма та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідає визначеному критерію, а вищезазначена слабка сторона та недолік внаслідок можливості їх оперативного усунення не є суттєвими і не перешкоджають досягненню заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

ЕГ ознайомилась із зведеною інформацією про викладачів у Таблиці 2 до відомостей про СО, які забезпечують ОП 252 Безпека державного кордону третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти та пересвідчилась, що до реалізації ОП залучені високо кваліфіковані викладачі, які мають досвід викладання дисциплін, беруть активну участь у НДР, мають статті у фахових виданнях (у тому числі тих, що індексуються у міжнародних науко-метричних базах Scopus або WoS), монографії, навчальні посібники тих дисциплін, які викладають. Позитивним фактом є те, що високою науковою активністю відзначаються як НПП, які викладають дисципліни включені до блоку фахової компоненти (за спеціальністю), так і викладачі інших ОК на ОП. Отримана інформація та надані пояснення підтверджують відповідність НПП профілю дисциплін ОП, а їх академічна та професійна кваліфікація забезпечує досягнення визначених програмою цілей та ПРН.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Конкурсний добір викладачів на вакантні посади в НАДПСУ проводиться відповідно до Положення про порядок заміщення посад наукового та науково-педагогічного складу НАДПСУ на конкурсній основі (<http://surl.li/sifo>). Оголошення про конкурс на заміщення вакантних посад та відповідні кваліфікаційні вимоги висвітлюються на сайті НАДПСУ (<http://surl.li/sifs>). Вимоги до кандидатів розподілені по категоріях (посадах), що дозволяє претенденту завчасно проводити самооцінку та підготовку до конкурсу. Процедури конкурсного добору покладено на конкурсну комісію, склад якої затверджується наказом ректора НАДПСУ. Кандидати на заміщення вакантних посад НПП попередньо обговорюються на засіданні відповідних структурних підрозділів за результатами якого готується висновок, який подається до конкурсної комісії. Результати конкурсу виносяться на розгляд та затвердження Вченої ради академії (факультету). Рішення Вченої ради академії (факультету) є підставою для призначення кандидата на посаду. Під час зустрічі з науково-педагогічними працівниками, що безпосередньо відповідають за зміст ОП та викладають на ній, експерти одержали підтвердження, що викладачі знайомі зі змістом Положення про порядок заміщення посад наукового та науково-педагогічного складу НАДПСУ на конкурсній основі та змістом процедур викладених у документі при проходженні за конкурсом на відповідні посади, зокрема в частині проведення відкритого заняття з обговоренням його форми та змісту на засіданні кафедри, звіту про наукову та навчально-методичну роботу, підвищення кваліфікації тощо. Під час спілкування з фокус-групою керівництва НАДПСУ та допоміжних підрозділів ЕГ з'ясувала, що при конкурсному доборі викладачів перевага надається НПП, які мають відповідний до напряму викладання рівень вищої освіти, наукові ступені та вчені звання за профілем діяльності, практичний досвід служби в органах управління, підрозділах ДПСУ, досвід науково-педагогічної діяльності у закладах вищої освіти. Таким чином, процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації ОП.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Представники Адміністрації ДПСУ (Департаменту охорони державного кордону, Департаменту організації роботи, планування та контролю, Офісу реформ) залучаються до участі у науково-практичних семінарах, конференціях, рецензуванні наукових та навчально-методичних праць, рецензентами і опонентами разових спеціалізованих вчених рад. Замовниками НДР, що виконуються у НАДПСУ (виконавцями яких є ад'юнкти та їх керівники) є департаменти та управління Адміністрації ДПСУ (шифри: 217-0074 А «Настанова з організації оперативно-технічної служби на вузлах зв'язку ДПСУ»; 219-0021 А «Структурна і функціональна оптимізація системи оптико-електронного спостереження з охорони державного кордону»; 221-0009 А «Технологічні особливості виявлення вибухонебезпечних предметів із застосуванням дистанційно керованих комплексів під час виходу підрозділів на неконтрольовану ділянку кордону»; 220-0021А «Інструкція з організації інженерного забезпечення при завчасній підготовці до відбиття збройного вторгнення»; 220-0113 А «Тактика»). Департамент організації роботи, планування та контролю забезпечує інформаційно-аналітичними матеріалами, необхідними для підготовки фахівців за ОП (щотижневі, щомісячні, щоквартальні та річні інформаційно-аналітичні зведення про стан обстановки на державному кордоні України та результати оперативно-службової діяльності органів і підрозділів охорони кордону); доводить досвід застосування силі засобів в різних формах оперативно-службової діяльності, командно-розпорядчі акти прикордонного відомства з питань безпеки державного кордону. Адміністрація ДПСУ приймає безпосередню участь в організації та здійсненні освітнього процесу в НАДПСУ, перегляді ОП, зокрема уточненні програмних результатів навчання здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії за спеціальністю 252 «Безпека державного кордону» відповідно до сучасних потреб замовника, визначає вимоги щодо змісту підготовки фахівців.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Основними формами залучення професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців до підготовки наукових кадрів у НАДПСУ є факультативні заняття, індивідуальні консультації професіоналів-практиків за тематикою дисертаційних досліджень, проведення тренінгів з актуальних питань діяльності органів ДПСУ. У результаті зустрічей із роботодавцями, з академічним персоналом ОП ЕГ з'ясувала, що важливою формою участі представників роботодавців за даною ОП є всебічне сприяння (фінансування, матеріальне постачання, створення умов для проведення наукових, науково-експериментальних досліджень) та є більш ефективним для підготовки ад'юнктів, ніж проведення аудиторних занять. Таким чином, НАДПСУ залучає до проведення аудиторних занять професіоналів-практиків, представників роботодавців, проте цей напрям потребує вдосконалення.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

НАДПСУ надає НПП можливість вивчати досвід колег та публікувати результати своєї наукової діяльності у Збірнику наукових праць НАДПСУ (<https://cutt.ly/5vnE81J>), який належать до «Переліку наукових фахових видань України». На базі НАДПСУ проводяться щорічні міжнародні та всеукраїнські наукові конференції за професійними напрямками діяльності, де учасники ОП можуть підвищити свій професійний рівень (<https://cutt.ly/6vnRehy>). Підвищення кваліфікації викладачів на ОП базується на планах, графіках підвищення кваліфікації згідно Положення про підвищення кваліфікації педагогічних, науково-педагогічних працівників НАДПСУ (<https://cutt.ly/QvnRhzo>) та Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу в НАДПСУ (<https://cutt.ly/rvnRmmq>). Учасники освітнього процесу активно реалізують своє право і використовують можливості академічної свободи і мобільності шляхом участі в закордонних стажуваннях, спільних наукових дослідженнях з українськими і зарубіжними партнерами. На зустрічах з НПП підтверджено, що академічна мобільність в усіх її проявах і аспектах повноцінно впроваджується в освітньо-науковий простір ОП. Виявлені факти щодо професійного розвитку викладачів на ОП через власні програми або у співпраці з іншими організаціями: д-р. пед. наук Мірошніченко В. І. закінчила курс управління персоналом (14–18.03.2016 Душанбе коледж ОБСЄ), підвищувала кваліфікацію у Вищій школі суспільних комунікацій та міжнародних відносин (м. Хелм, Республіка Польща, сертифікат № 103 від 10.04.2019); канд. психол. наук Войтюк О. А.: приймала участь у роботі семінару «Добросесність і належне врядування у секторі безпеки та оборони» (19.10.2017) та «New York Teacher's State of Mind, part 1 Methodologies and Approaches in ESP» (24.05.2018), курсів «Massive Open Online Course (MOOC) Training: English for Media Literacy» (13.06.2018); д-р. військ. наук, доцент Мисик А.Б. підвищував кваліфікацію у Вищій школі міжнародних стосунків та суспільної комунікації (м. Хелм, Республіка Польща, сертифікат № 276 від 29.10.2019); д-р. техн. наук, професор Катеринчук І.С. робота над грантом з питань застосування БПЛА в системі моніторингу державного кордону (співробітництво між ДПСУ, державною прикордонною службою Литви та Європейською агенцією із прикордонної та берегової охорони FRONTEX, у рамках угоди про грант 2018/325/TRU (23.04.-27.04.19, 11.06.-15.06.19, 10-14.09.19 м. Вільнюс, Литва); д-р. пед. наук, професор Боровик Л.В. підвищувала кваліфікацію у Вищій школі міжнародних стосунків та суспільної комунікації (м. Хелм, Республіка Польща, сертифікат № 152 від 29.05.2019). Результати стажувань відображені у звітах НПП та в підготовлених навчально-методичних матеріалах, які впроваджені в освітній процес кафедр.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Керівництво НАДПСУ підтримує і стимулює розвиток викладацької майстерності НПП, згідно з Положенням про проведення в НАДПСУ конкурсу «Кращий викладач академії» (<http://surl.li/mwph>), Положенням про Дошку пошани НАДПСУ (наказ НАДПСУ від 22.01.2020 №14 - <http://surl.li/mwph>), Положенням про щорічне рейтингове оцінювання діяльності науково-педагогічного складу в НАДПСУ (<http://surl.li/mwpm>). Під час зустрічі з представниками академічної спільноти та на підставі вивчення наданих матеріалів ЕГ з'ясовано, що процедури, за якими НАДПСУ стимулює розвиток викладацької майстерності, включають професійне і матеріальне заохочення. За конкретні позитивні результати у роботі, службовій діяльності НПП заохочуються керівництвом ДПСУ та НАДПСУ. Професійне заохочення провадиться за результатами щорічного конкурсу НАДПСУ «Кращий викладач академії». Основними завданнями Конкурсу є виявлення і популяризація педагогічних здобутків НПП з розроблення та практичного впровадження інноваційних освітніх технологій, модернізації змісту професійної підготовки фахівців, створення умов для додаткової мотивації НПП до творчого пошуку. Заохочення переможців здійснюється у порядку, встановленому нормативно-правовими актами ДПСУ і розпорядчими документами НАДПСУ (зокрема, шляхом нагородження подякою, грамотою, розміщення фотографій викладачів на Дошці пошани НАДПСУ). Усі відрядження науково-педагогічного спрямування, які пов'язані з розвитком викладацької майстерності фінансуються з кошторису НАДПСУ. Крім того НПП, які мають найбільші досягнення міжнародного, всеукраїнського, академічного рівнів тощо заохочуються моральними та матеріальними винагородами. Загалом викладачі отримують матеріальні та моральні заохочення до професійних та державних свят; за індивідуальні здобутки у галузі тощо. Такими заохоченнями є подяки, грамоти, грошові премії, занесення на дошку пошани або кращих методистів. НПП, які активно вдосконалюють свою викладацьку майстерність, зазвичай мають вищий рейтинг, а тому їм надається пріоритет щодо призначення на вищі посади. Під час зустрічі з адміністрацією і НПП експерти встановили факти про практику преміювання викладачів за захисти дисертацій, за публікації у виданнях, які індексуються в наукометричних базах Scopus і Web of Science тощо.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Сильні сторони: на ОП існує «критична маса» необхідних для викладання НПП, які мають відповідну ОК кваліфікацію, науковий ступінь (вчене звання), досвід науково-педагогічної діяльності та викладання ОК, наукові публікації, пов'язані із сферою ОК та методики його викладання; заклад спроможний забезпечити роботу разових спеціалізованих вчених рад для атестації здобувачів за рахунок штатних працівників з врахуванням відповідності прогнозованих зовнішніх опонентів напрямків досліджень ад'юнктів. Позитивні практики: сприяння Адміністрації ДПСУ, НАДПСУ професійному розвитку викладачів через власні програми та у співпраці з міжнародними організаціями; усі форми підвищення академічної та професійної кваліфікації викладачів є безоплатними для НПП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Слабкі сторони: планувальні та облікові документи щодо підвищення кваліфікації НПП потребують внесення даних у кредитах ЄКТС відповідно до змін, що визначені у Порядку підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників (постанова Кабінету Міністрів України від 21.08.2019 р. № 800) та Методичних рекомендацій для професійного розвитку науково-педагогічних працівників (наказ Міністерства освіти і науки України від 30.10.2020 р. № 1341). Недолік: низька залученість професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців до проведенні планових аудиторних занять. Рекомендації: удосконалити облік підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників із внесенням та оновленням даних у кредитах ЄКТС відповідно до змін у законодавстві; залучати різні категорії професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців до проведення планових аудиторних занять блоку фахової компоненти (за спеціальністю).

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Освітня програма та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідає визначеному критерію, а вищезазначені слабка сторона та недолік внаслідок можливості їх оперативного усунення не є суттєвими і не перешкоджають досягненню заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Досягнення визначених ОНП цілей та програмних результатів навчання забезпечується фінансовими ресурсами, що формуються за рахунок коштів державного бюджету, за бюджетними програмами 1002060 «Підготовка кадрів та підвищення кваліфікації Національною академією Державної прикордонної служби України», 1002030 «Забезпечення виконання завдань та функцій Державної прикордонної служби України» (<https://cutt.ly/AvnTl9p>) у розділі Фінансові показники. Інформація про результати фінансової діяльності знаходиться у вільному доступі на сайті НАДПСУ (<https://cutt.ly/AvnTl9p>) розділі Річні звіти. Бібліотечні фонди мають достатню кількість наукової та навчально-методичної літератури за спеціальністю ОП, постійно оновлюються, у т.ч. виданнями авторства НПП, які викладають за ОП та здобувачів, що навчаються на ОП. Бібліотека НАДПСУ забезпечує ад'юнктів вільним доступом до періодичних наукових фахових видань, онлайн-каталогів ресурсів відкритого доступу та наукометричних баз (<https://cutt.ly/hvnTR7Z>). Удосконалення матеріально-технічної бази, покращення навчально-методичного забезпечення на ОП базуються на опитуваннях стейкхолдерів ОП та системно реалізуються. Обладнання навчальних аудиторій, лабораторій, комп'ютерних класів (включно з спеціалізованими аудиторіями) дозволяє ефективно проводити усі види занять. Здобувачі вищої освіти вільно користуються усіма об'єктами соціально-побутової інфраструктури: бібліотека з читальним залом, центр культури та дозвілля, актовий зал, спортивні зали та майданчики, поліклінічне відділення НАДПСУ. Результати огляду матеріально-технічної бази НАДПСУ та конкретних приміщень, в яких реалізовується ОП, навчально-методичного забезпечення ОП переконали, що ресурси НАДПСУ забезпечують досягнення визначених цілей та ПРН, однак потребують додаткового обладнання (типу JCATS) для здійснення моделювання ситуацій під час проведення наукових досліджень за спеціальністю 252 Безпека державного кордону. Навчально-методичне та інформаційне забезпечення за номенклатурою, якістю і кількістю забезпечує усі освітні компоненти, дає можливість досягати визначених ОП цілей та програмних результатів навчання.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Під час онлайн-зустрічей з фокус-групами підтверджено, що НАДПСУ забезпечує безоплатний доступ НПП та здобувачів вищої освіти до інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та наукової діяльності в межах ОП. Керівництво НАДПСУ всебічно сприяє та забезпечує доступ ад'юнктів до об'єктів ДПСУ, які потрібні для проведення досліджень та знаходяться поза межами академії. Усі службові відрядження фінансуються з бюджету НАДПСУ.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Усі навчальні та адміністративні приміщення вводяться в експлуатацію комісіями, за кожним об'єктом закріплені відповідальні особи. Для спеціалізованих класів та лабораторій ведуться формуляри, здійснюється перевірка відповідальними особами з охорони праці. Навчальні аудиторії відповідають вимогам техніки безпеки та забезпечують умови життєдіяльності щодо освітлення, теплового та повітряного режиму тощо. Інтерв'ювання здобувачів вищої освіти, вивчення документації засвідчують, що вони мають можливість цілодобово та безоплатно користуватись послугами Відділу охорони здоров'я до складу якого входять поліклінічне відділення та лазарет. З метою контролю за станом здоров'я ад'юнкти в обов'язковому порядку проходять щорічну диспансеризацію, яка передбачає визначення як фізичного стану, так і стану психічного здоров'я. Крім того, на початку практичних та лабораторних занять зі здобувачами ВО на ОП проводяться інструктажі щодо дотримання заходів безпеки. Освітнє середовище НАДПСУ є безпечним для здобувачів вищої освіти, що досягається дотриманням санітарних та протипожежних норм, вимог охорони праці, а також створенням ефективної системи охорони здоров'я та морально-психологічного забезпечення.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Освітня підтримка здобувачів вищої освіти здійснюється через оприлюднені на сайті НАДПСУ нормативні документи, у локальній мережі висвітлюються актуальні питання щодо проведення конференцій, семінарів, актуальні можливості академічної мобільності, участі у поданні заяв на грантові та стипендіальні програми, конкурси тощо. Академія врегулює таку підтримку через Положення про організацію освітнього процесу в НАДПСУ (<https://cutt.ly/TvnQsr1>) та Інструкцію з організації та проведення самостійної підготовки слухачів, курсантів НАДПСУ (<https://cutt.ly/evnTJwv>). Наукові керівники, НПП кафедр роз'яснюють особливості організації освітнього процесу, зміст освітньо-наукової програми та окремих освітніх компонент, графіку навчального процесу, розкладу занять. Інформаційна підтримка стосовно актуальних завдань ДПСУ, воєнно-політичної обстановки, питань повсякденної діяльності провадиться у вертикалі службової підпорядкованості: кафедра, факультет, керівництво НАДПСУ. Консультативну підтримку здобувачам вищої освіти надають відповідні відділи та служби академії (навчальний; науково-організаційний; науково-дослідний; фінансово-економічний; морально-психологічного забезпечення та ін.). Провідні вчені академії системно надають ад'юнктам додаткові (поза освітніми компонентами) індивідуальні наукові консультації. Соціальна підтримка здобувачів вищої освіти реалізується наданням їм допомоги щодо вирішення соціальних, побутових питань на факультетах, кафедрах, у відділах та службах НАДПСУ самостійно або через представників органів самоврядування. Морально-психологічний супровід процесу навчання, служби і життєдіяльності здійснюють фахівці відділу морально-психологічного забезпечення. На сайті ЗВО оприлюднені розклад роботи приймального керівництва НАДПСУ, стан роботи зі зверненнями громадян у НАДПСУ у попередньому році, вимоги до звернень, зразки заяв (<https://cutt.ly/vvnTMnU>). Рівень задоволеності здобувачів щодо інформаційної підтримки у межах ОП визначається під час співбесід та під час анонімного опитування, як правило, після закінчення семестру (<https://cutt.ly/AvnTl9p>, розділ Графік та результати опитування в НАДПСУ), та враховується під час підготовки пропозицій до рішення ректора. Під час зустрічі з ад'юнктами різних років навчання на ОП виявлена задоволеність останніх в організації навчання та викладання за ОП, в якості організації взаємодії здобувачів вищої освіти з викладачами та посадовими особами усіх ланок управління НАДПСУ.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

У ході зустрічей ЕГ пересвідчилась у розумінні керівництвом НАДПСУ важливості та всебічному сприянні щодо створення достатніх умов для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що підтверджується нормативними документами НАДПСУ і фактичною діяльністю усіх структурних підрозділів. Здобувачі вищої освіти з особливими освітніми потребами мають право на освіту у НАДПСУ за індивідуальним графіком. Процедура реалізації такого права визначається Положенням про навчання за індивідуальним графіком та індивідуальним планом здобувачів вищої освіти НАДПСУ (<https://cutt.ly/IvnYaTW>). Випадків реалізації такого права на ОП, що акредитується не встановлено.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Політика та процедури врегулювання конфліктних ситуацій (включаючи пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією) регламентовані нормативними документами НАДПСУ. Зокрема, розроблені та

послідовно дотримуються під час реалізації ОП Положення про порядок застосування заходів з врегулювання конфліктів та спорів (суперечок) у діяльності працівників та здобувачів вищої освіти у НАДПСУ (<https://cutt.ly/WvnYxd5>). НАДПСУ приділяє значну увагу врегулюванню гендерних питань. Згідно з Планом інтегрування гендерного компонента в освітній процес складових сектору безпеки і оборони України за підтримки офісу ООН жінки в Україні у Скандинавському центрі з питань гендеру у військових операціях (Nordic Centre for Gender in Military Operations) з метою запобігання конфліктних ситуацій, пов'язаних із сексуальними домаганнями та дискримінацією, в академії проводяться семінари, круглі столи, конференції (<http://surl.li/mwnu>). Фахівці відділу по роботі з персоналом, зокрема практичні психологи, постійно впроваджують та проводять заходи психопрофілактичного та психокорекційного напрямку (цільові роботи, анонімні анкетування, соціологічні опитування, психодіагностичні обстеження, індивідуальні бесіди, тренінги та тренінгові заняття, лекції, круглі столи з залученням фахівців соціальних служб м. Хмельницького). Вивчаючи нормативні документи академії ЕГ відмітила, що ними чітко не визначено механізмів вирішення потенційних конфліктів між ад'юнктом і науковим керівником (керівниками). У ході зустрічей з представниками ЗВО ад'юнкти, НПП та керівники НАДПСУ поінформували, що таких ситуацій на ОП не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Сильні сторони: безоплатний і безпечний доступ ад'юнктів до матеріально-технічних ресурсів та інфраструктури, необхідної для забезпечення досягнення визначених в ОНП результатів навчання, у тому числі до друкованих та електронних журналів за спеціальністю ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Слабка сторона: у нормативних документах академії чітко не визначено механізмів вирішення потенційних конфліктів між ад'юнктом і науковим керівником (керівниками). Недоліки: відсутність обладнання для моделювання ситуацій під час проведення наукових досліджень за спеціальністю 252 Безпека державного кордону
Рекомендації: доповнити Положення про порядок застосування заходів з врегулювання конфліктів та спорів (суперечок) у діяльності працівників та здобувачів вищої освіти у НАДПСУ (<https://cutt.ly/WvnYxd5>) пунктом – тактики, щодо запобігання появі конфліктних ситуацій на лінії «ад'юнкт – науковий керівник (керівники)»; розглянути можливість придбання (оренди) НАДПСУ обладнання для моделювання ситуацій під час проведення наукових досліджень за спеціальністю 252 Безпека державного кордону.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Освітня програма та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідає визначеному критерію, а вищезазначені слабка сторона та недолік внаслідок можливості їх оперативного усунення не є суттєвими і не перешкоджають досягненню заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

У НАДПСУ процедури розроблення, затвердження, моніторингу і періодичного перегляду ОП регулюються Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освіти в НАДПСУ пп.13,16 (<http://surl.li/mvrn>) та деталізуються Методичними рекомендаціями з порядку розробки та перегляду ОП (<http://surl.li/mvrl>). У документах розкрита загально-академічна політика та процедури внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в НАДПСУ у відповідності до яких розроблення, моніторинг, перегляд ОП забезпечується проектною групою, яка створюється наказом ректора НАДПСУ. До складу проектної групи висуваються вимоги, які відповідають ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності. Під час інтерв'ювання здобувачів, НПП та академічного персоналу, а також на підставі аналізу внутрішніх розпорядчих документів НАДПСУ встановлено дотримання таких вимог проектною групою даної ОП. Зміни в ОП вносилися в частині доповнення щодо ОК вибіркової траєкторії навчання. Розвиток ОП реалізується на рівні змін у робочі програми навчальних дисциплін (<http://surl.li/scvk>). Представники

здобувачів вищої освіти входять до складу Вченої ради академії та факультету. Думка здобувачів враховується при перегляді змісту ОП. Для цього двічі на рік проводиться опитування здобувачів шляхом анонімного анкетування. Факти проведення анкетування підтверджені здобувачами під час проведення зустрічі. Крім того, здобувачі можуть вносити зміни в ОП шляхом участі їх представників у методичній (науково-методичній) та/або вченій раді факультету та академії, а також через офіційний сайт НАДПСУ (<http://surl.li/mvrs>).

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Результати зустрічей з усіма фокус-групами та опитувань стейкхолдерів свідчать, що здобувачами підтримується постійний зворотній зв'язок з гарантом ОП, НПП, керівництвом кафедр і факультету, а також з керівництвом НАДПСУ. Практикуються різні форми залучення здобувачів до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості: запрошення до обговорень робочих навчальних планів під час засідань вченої ради НАДПСУ; запрошення до обговорення актуальних питань удосконалення ОП під час засідань групи забезпечення ОП; опитування щодо змісту дисциплін, які реалізують ОП; проведення робочих нарад із залученням здобувачів різних курсів; проведення вибіркового опитування серед здобувачів та випускників згідно з Положенням про організацію та проведення опитування в НАДПСУ (<http://surl.li/mwrd>). Результати опитувань розміщено на сайті НАДПСУ (<http://surl.li/mwfb> , <http://surl.li/mwkx>) та обговорюються на засіданнях кафедр, НМР, вчених рад факультету та академії (<http://surl.li/sbv>). Анкети для проведення опитувань розробляються відділом моніторингу освітньої діяльності та забезпечення якості вищої освіти (<http://surl.li/mwkn>). Пропозиції здобувачів обговорюються на спільних засіданнях з представниками групи забезпечення та враховується при корегуванні ОП. Гарант ОП здійснює узагальнення пропозицій, що надходять, проводить службові наради зі здобувачами, у т. ч. за участі керівного складу факультету та НАДПСУ. Здобувачі можуть ініціювати та вносити зміни в ОП через процедури їх комунікації зі здобувачами різних ОП та рівнів підготовки, шляхом участі їх представників у методичній (науково-методичній) та/або вченій раді факультету та академії, а також через офіційний сайт НАДПСУ (<http://surl.li/sbwu>). Під час зустрічей зі здобувачами на ОП та випускниками за спорідненою програмою підтверджено, що здобувачі безпосередньо та через органи студентського самоврядування згідно з Положенням про Студентську Раду Національної академії Державної прикордонної служби України імені Б.Хмельницького (<https://cutt.ly/ok7ZhjP>) залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Однак, безпосередньо представники студентського самоврядування у цьому процесі не виявляють активності, а лише доводять пропозиції здобувачів до вищих інстанцій. Таким чином, можна зробити висновок, що здобувачі НАДПСУ на ОП є повноцінними партнерами у процесі забезпечення якості ОП.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Взаємодія з роботодавцями щодо процесу перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості як партнерів має постійний характер та здійснюється відповідно до Методичних рекомендацій з порядку розробки та перегляду освітньої програми у Національній академії Державної прикордонної служби України імені Б. Хмельницького (<https://cutt.ly/gk7ZoB4>). Під час інтерв'ювання представників замовника було встановлено, що вони постійно контактують з НПП та здобувачами на ОП в якості повноцінних партнерів, у тому числі і в процедурах періодичного перегляду ОП та забезпечення якості освітньої діяльності. Замовник обирає для себе зручний спосіб комунікації в інтересах удосконалення ОП: через відомчу систему зв'язку та листування, офіційну електронну пошту НАДПСУ (nadpsu@dpsu.gov.ua). Роботодавцем для випускників ад'юнктури є Адміністрація ДПСУ, яка за рахунок підготовки науково-педагогічних та наукових кадрів комплектує відповідні посади НАДПСУ (факультетів, кафедр). За час існування ОП за ініціативою науково-педагогічних та наукових працівників, що залучені до підготовки ад'юнктів, до неї внесено низку суттєвих змін. Так, у 2018 році переглянуто зміст підготовки докторів філософії, сформульований у термінах ПРН, уточнено фахові компетентності та ООК (<http://surl.li/sbwu>). У 2020 році введено ООК07 та ООК08, які окремо охопили питання оперативної-службової діяльності та матеріально-технічного її забезпечення, уточнено мету підготовки доктора філософії, введено інтегральну компетентність та уточнені загальні компетентності, перероблено опис запланованих ПРН тощо (<http://surl.li/sbv>). Під час зустрічей з представниками замовника випускників за ОП, здобувачами на ОП та випускниками за спорідненою програмою підтверджено, що представники замовника залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості як партнери (<http://surl.li/sbww>) та їх позиція обов'язково береться до уваги під час перегляду ОП. Отже, представники Адміністрації ДПСУ, групи забезпечення, гарант ОНП, НПП, які проводять заняття та здійснюють наукове керівництво ад'юнктами постійно залучаються до процесу періодичного перегляду ОНП та інших процедур забезпечення її якості, а їх вплив на забезпечення якості ОП має реальний та постійний характер.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

На даний час за ОП було здійснено тільки один випуск у 2020 році. При цьому, успішно закінчив ад'юнктуру один здобувач. Разом із тим, у НАДПСУ напрацьовано дієві механізми збирання та врахування інформації щодо

траєкторій їхнього подальшого кар'єрного шляху через Результати аналізу відгуків на випусників (<http://surl.li/mvse>), хоча деталізація особливостей конкретної ОП такими відгуками не передбачена. У НАДПСУ впроваджена дієва процедура збирання інформації щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випусників даної ОП, яка полягає у щорічному поданні відгуків від роботодавців із зазначенням пропозицій щодо покращення якості освіти. Представники Адміністрації ДПСУ, керівництво НАДПСУ, НПП під час відвідування занять випусниками, їх виступів на науково-практичних конференціях, семінарах, проведення ними НДР збирають і аналізують інформацію щодо кар'єрного шляху випусників, резюмують її у відгуках та надають свої пропозиції щодо покращення освітнього процесу. Інтерв'ювання стейкхолдерів за ОП та випусників за спорідненою програмою засвідчило, що зазначена інформація щодо кар'єрного шляху централізовано накопичується у Адміністрації ДПСУ та систематизується для її врахування. Результати аналізу відгуків, опитувань та звітів НПП за такою діяльністю є предметом обговорень на засіданнях відповідних кафедр, факультету та вченої ради НАДПСУ (<http://surl.li/sbv>, <http://surl.li/sbw>). На цій основі передбачається внесення змін в освітній процес. Також існує практика самостійного відвідування випусниками НАДПСУ (особливо в перші роки після випуску) для отримання порад та обміну досвідом, а через певний час – вже в якості представників замовника, – для проведення профорієнтації здобувачів. На усіх цих заходах збирається інформація про місця, траєкторію успіху випусників, здійснюється зворотний зв'язок щодо якості освітнього процесу, зокрема, питання корегування змісту навчальних дисциплін або започаткування нових, практичної придатності ОК, РН тощо. У ході онлайн зустрічей з представниками замовника, випусниками НАДПСУ за спорідненою ОП, академічною спільнотою та здобувачами ЕГ встановила, що метою усіх цих заходів є створення соціального партнерства НАДПСУ з замовником в інтересах підготовки конкурентоспроможного випусника, сприяння його професійній кар'єрі за фахом. Адміністрація ДПСУ забезпечує 100 % працевлаштування випусників ОП.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Система забезпечення якості НАДПСУ створена та функціонує згідно з Положенням про організацію освітнього процесу в НАДПСУ (<https://cutt.ly/yk7S4wz>) а також Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освіти в НАДПСУ (<https://cutt.ly/7k7SHgM>), якими у НАДПСУ запроваджено багаторівневу інституційну модель внутрішньої системи забезпечення якості освіти, яка являє собою системне закріплення за структурними підрозділами специфічних функцій, реалізація яких дозволяє здійснювати моніторинг стану освітньої діяльності та вищої освіти, а також своєчасно реагувати на його зміни. Дієвими елементами такої моделі є: відділ моніторингу освітньої діяльності та забезпечення якості вищої освіти (ВМОДЗЯВО) (наказ НАДПСУ 07.10.2020р.) для визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти в НАДПСУ, щорічного моніторингу відповідності всебічного забезпечення Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності, контролю за якістю викладання, забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату (<http://surl.li/mwet>), реалізації процедур опитування стейкхолдерів (<http://surl.li/muud>); навчальний відділ (<http://surl.li/mwfb>) для щорічного оцінювання здобувачів та НПП, забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом; науково-організаційний відділ (<http://surl.li/mwfl>); відділ професійної підготовки (наказ НАДПСУ 07.10.2020р.) для забезпечення підвищення кваліфікації НПП; відділ зв'язку та інформаційних систем (наказ НАДПСУ 07.10.2020р.) для забезпечення публічності інформації, адміністрування інформаційних систем підрозділів НАДПСУ; відділ професійно-орієнтаційної роботи та забезпечення прийому вступників (наказ НАДПСУ 07.10.2020р.) для вирішення питань профорієнтації і координації роботи з потенційними ад'юнктами; бібліотека навчальної та наукової літератури (наказ НАДПСУ 07.10.2020р.) для формування фондів навчальної та наукової літератури, проведення культурно-просвітницьких заходів забезпечення підвищення кваліфікації НПП кафедр. Крім цього, залучаються: вчені ради факультету безпеки державного кордону (<http://surl.li/mwfu>) та НАДПСУ (<http://surl.li/mwfv>), Наглядова рада НАДПСУ (<http://surl.li/mwfw>); Студентська рада (<http://surl.li/mwfb>); гарант ОП та група забезпечення; Комісія з конкурсного оцінювання НПП для щорічного оцінювання діяльності НПП та оприлюднення результатів оцінювань на інформаційних стендах; Комісія з академічної доброчесності, Група сприяння академічній доброчесності. Обґрунтованість вчасності реагування на виявлені недоліки в ОП та освітній діяльності з її реалізації забезпечується результатами зустрічей експертів з представниками всіх фокус-груп, вивченням експертом відповідних звітів (грифованих) документів під час його виїзду до НАДПСУ та наявністю відкритих документів, що розташовані на веб-сайті ЗВО (<http://surl.li/sbv>, <http://surl.li/sbw>).

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

ОП, що акредитується підлягає первинній акредитації, однак під час її перегляду враховані зауваження та рекомендації, узагальнені за досвідом акредитацій в НАДПСУ інших ОП, спеціальностей та освітніх рівнів. Для реагування на зауваження та пропозиції (особливо інституційного характеру) за результатами всіх акредитацій, розроблені Плани усунення недоліків виявлених під час проходження акредитації відповідних ОП: «Психологія» (<https://cutt.ly/ZzeoFU2>), «Національна безпека» (<https://cutt.ly/ozeo1J1>), «Телекомунікація та радіотехніка» (<https://cutt.ly/azepqrk>), «Безпека державного кордону» (підготовка бакалаврів) – <http://surl.li/ssgt>). НАДПСУ враховані результати акредитаційних експертиз означених ОП. За результатами аналізу матеріалів попередніх акредитацій ОП у 2019-2021 рр.. суттєво удосконалено контент сторінки НАДПСУ, введено в дію та доповнено перелік нормативних документів на офіційному сайті академії (<http://surl.li/mume>, <http://surl.li/mvww>,

<http://surl.li/mvbt> , <http://surl.li/mvwd>), сайт ДПСУ доповнено посиланням на офіційний сайт НАДПСУ. Відповідно до зауваження щодо необхідності удосконалення процедури формування індивідуальних траєкторій навчання в академії розроблено та введено в дію Положення про навчання за індивідуальним графіком та індивідуальним планом здобувачів вищої освіти Національної академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького (<http://surl.li/mvbwg>). З метою нормативного врегулювання процедур застосування заходів з врегулювання конфліктів та спорів розроблено Положення про порядок застосування заходів з врегулювання конфліктів та спорів (суперечок) у діяльності працівників та здобувачів вищої освіти у Національній академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького (<http://surl.li/mvwwk>) тощо.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Змістовність залучення учасників академічної спільноти до процедур внутрішнього забезпечення якості на ОП зумовлена чітким розподілом відповідальності між різними структурними підрозділами ЗВО (керівництво НАДПСУ, факультет, кафедра, наукові керівники, ад'юнкти) у контексті здійснення ними процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти. За результатами зустрічей зі всіма категоріями стейкхолдерів, передбачених Програмою візиту, встановлена наявність сформованої культури якості на даній ОП та в цілому в НАДПСУ. Ад'юнкти, їх наукові керівники, науково-педагогічні та адміністративні працівники залучені до постійного вдосконалення та підвищення якості надання освітніх послуг. У НАДПСУ дійсно відчутна атмосфера доброзичливості та студентоцентрованості. Керівництво факультету регулярно здійснює моніторинг навчального процесу – щотижня проводяться зустрічі з курсантами для виявлення проблем у навчанні та побуті. Адміністрація НАДПСУ постійно проводить моніторинг досягнень викладачів та відзначення кращих з них (Положення про проведення в НАДПСУ конкурсу «Кращий викладач» (<http://surl.li/mwvpf>)). Викладачі вдосконалюють курси, що викладають, відповідно до останніх змін технічного оснащення та організації роботи ДПСУ.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Сильні сторони: забезпечення 100 % працевлаштування випускників ОП; в академічній спільноті сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку ОП та освітньої діяльності за цією програмою. Позитивна практика: у НАДПСУ створено та успішно функціонує відділ моніторингу освітньої діяльності та забезпечення якості вищої освіти, який відповідає, зокрема, за внутрішнє забезпечення такої якості; кар'єрний ріст більшості випускників спрямовується системно, починаючи, за можливістю, з шкільної (ліцеїстської) лави

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Слабкі сторони: процедура застосування модулів системи АСУ ВНЗ не конкретизована безпосередньо для ОП, що акредитується; відсутність деталізації особливостей конкретної ОП у розробленій формі відгуків на випускників; у НАДПСУ не передбачено висвітлення кращих практик підготовки як безпосередньо ад'юнктів на ОП так і наукового керівництва ними. Недолік: низька активність органів студентського самоврядування, залучених до процесу періодичного перегляду ОП. Рекомендації: передбачити висвітлення кращих практик підготовки як безпосередньо ад'юнктів на ОП так і наукового керівництва ними; конкретизувати механізм активного залучення органів студентського самоврядування до процесу періодичного перегляду ОП; передбачити деталізацію особливостей конкретної ОП у розробленій формі відгуків на випускників; конкретизувати процедуру застосування модулів системи АСУ ВНЗ безпосередньо для ОП, що акредитується.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Освітня програма та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідає визначеному критерію, а вищезазначені слабкі сторони та недолік внаслідок можливості їх оперативного усунення не є суттєвими і не перешкоджають досягненню заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Права та обов'язки учасників освітнього процесу визначені у таких документах, що оприлюднені на офіційному сайті НАДПСУ: Статут НАДПСУ (<https://cutt.ly/Ak7ANtv>), Положення про вчену раду академії, Правила внутрішнього трудового розпорядку Національної академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького, різноманітними положеннями, що регулюють всі аспекти освітнього процесу (Положення про організацію освітнього процесу в НАДПСУ - <https://cutt.ly/yk7S4wz> , Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу в НАДПСУ (<https://cutt.ly/Wk7FuPY>), Положення про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті здобувачами вищої освіти НАДПСУ (<https://cutt.ly/Bk7FlPS>), Положення про Студентську Раду НАДПСУ (<https://cutt.ly/ok7ZhjP>), Положення про порядок ліквідації академічної заборгованості, академічної різниці та повторного вивчення окремих навчальних дисциплін, Положення про систему поточного та підсумкового оцінювання, тощо). Всі вищевказані документи вільно доступні для усіх стейкхолдерів на сторінці «Нормативно-правове забезпечення» сайту НАДПСУ (<http://surl.li/mume>). З'ясовано, що в НАДПСУ наявні положення про структурні підрозділи: кафедри, факультети. Представники від всіх учасників освітнього процесу під час проведення зустрічей, підтвердили чіткість та зрозумілість правил і процедур, що регулюють їхні права та обов'язки, їхню доступність та послідовне дотримання під час реалізації ОП.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Враховуючи особливість діяльності НАДПСУ як вищого військового навчального закладу, проект ОП був оприлюднений тільки у локальній мережі НАДПСУ для ознайомлення, як здобувачів вищої освіти та НПП. Також, електронні варіанти ОП були надіслані до стейкхолдерів для отримання зауважень та пропозицій, які були враховані. При розробці ОП враховано результати опитування випускників за спорідненою спеціальністю, а також результати аналізу змісту ОП з інших спеціальностей. ОП обговорювалася на засіданні методичної ради факультету, розглядалася на засіданні Вченої ради НАДПСУ. До складу Вченої ради входять і представники здобувачів вищої освіти. Висвітлення інформації про відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін (стейкхолдерів) передбачено на відповідній сторінці офіційного веб-сайту НАДПСУ (<http://surl.li/mvrs>).

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

НАДПСУ своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про ОП з врахуванням меж відкритості відповідно до Статуту Національної академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького (<https://cutt.ly/Ak7ANtv>), Положення про організацію освітнього процесу в національній академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького (<https://cutt.ly/yk7S4wz>), «Про вищу освіту» (ст. 27, 72 та 79), «Про інформацію» (ст. 20, 21), «Про доступ до публічної інформації» (ст. 6), «Про державну таємницю», Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності (п. 45), Переліку відомостей, що містять службу інформацію в Міністерстві освіти і науки України - наказ МОНУ від 02.01.2019 № 1 (п. 2.3.). Веб-сайт НАДПСУ забезпечує можливість отримання зауважень та пропозицій стейкхолдерів, які носять відкритий характер. Так, на офіційному сайті НАДПСУ оприлюднено ОП (<http://surl.li/sdee>) та навчальні плани (<http://surl.li/sdeg>), починаючи з 2016 року. Ці документи містять цілі, очікувані (програмні) РН та ОК в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін (стейкхолдерів) та суспільства. НАДПСУ крім офіційного сайту має ще сторінки у соціальних мережах, де висвітлює свою діяльність (<http://surl.li/sdiw> , <https://twitter.com/nadpsu/>, <https://www.instagram.com/nadpsu/>). Було проаналізовано також робочі програми (<http://surl.li/scvk>) та силабуси (<http://surl.li/sbzi>) навчальних дисциплін ОНП Безпека державного кордону щодо підготовки докторів філософії, Положення про моніторинг навчальних досягнень слухачів (курсантів, студентів) Національної академії Державної прикордонної служби України імені Б. Хмельницького (<https://cutt.ly/xk7G8kK>). Встановлено, що зазначені матеріали є доступними для стейкхолдерів через бібліотечні фонди НАДПСУ, а обсяг інформації про ОП, що оприлюднюється є достатнім для того, щоб забезпечити інформованість відповідних заінтересованих сторін (стейкхолдерів) та суспільства.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Сильна сторона: вдале вирішення у НАДПСУ проблем прозорості та публічності щодо висвітлення на сайті всіх необхідних елементів щодо ОП в умовах обмежень з відкритості інформації в обсязі, достатньому для інформування відповідних стейкхолдерів та суспільства. Позитивна практика: прозорість та публічність діяльності НАДПСУ не тільки на офіційному сайті, а й у соціальних мережах.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Слабкі сторони: ускладнений механізм внесення необхідних змін на сайт НАДПСУ за ОП; результати опитувань здобувачів та НПП на веб-сайті НАДПСУ не ототожнюються із конкретною ОП; досить спрощена Таблиця пропозицій до освітніх програм, наведені на сайті НАДПСУ. Недолік: на веб-сайті НАДПСУ наведено лише форму Таблиці пропозицій щодо змін до освітніх програм (<https://cutt.ly/Ek7KluK>) при відсутності самих пропозицій після закінчення їх громадського обговорення. Рекомендації щодо удосконалення: спростити механізм внесення необхідних змін на сайт НАДПСУ за ОП; конкретизувати Таблицю пропозицій на веб-сайті НАДПСУ щодо внесення змін до ОП; передбачити розміщення на веб-сайті НАДПСУ наданих пропозицій щодо внесення змін до ОП після закінчення їх громадського обговорення.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень B

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Освітня програма та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідає визначеному критерію, а вищезазначені слабкі сторони та недолік внаслідок можливості їх оперативного усунення не є суттєвими і не перешкоджають досягненню заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

Зміст ОП відповідає науковим інтересам ад'юнктів і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності зі спеціальності 252 «Безпека державного кордону» галузі знань 25 «Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону» для третього (освітньо-наукового) рівня освіти. Він безпосередньо пов'язаний з науковими дослідженнями ад'юнктів через набуття ними компетентностей за блоками зі спеціальності (ООК07, ООК08), із загальнонаукового (філософського) світогляду (ООК01), з блоку універсальних навичок науковця (ООК02, ООК03, ООК05, ООК06, ООК09, ООК11), володіння англійською мовою (ООК04, ООК10), визначених «Порядком підготовки здобувачів ступеня доктора філософії та доктора наук у ЗВО (наукових установах)» (<https://cutt.ly/ovRvpol>) Дисципліни зі спеціальності відповідають науковим інтересам ад'юнктів та здобувачів, що підтверджено п.6. Дотичність освітніх компонентів до тематики наукових досліджень ад'юнктів, Додатку 1. Довідка НАДПСУ (відповідь НАДПСУ на запит-рекомендації від 17.04.2021р) та перевірено в ході очного візиту представника ЕГ. При цьому, дисципліни вибіркового блоку (<https://cutt.ly/fvRUbGn>) дозволяють розширити знання щодо обраної тематики досліджень. Безпосередня підготовка до викладацької діяльності ад'юнктів забезпечується в ході вивчення ОК ООК06 (<https://cutt.ly/bvRGwkY>) та проходження педагогічної практики (ООК11) в обсязі 4 кредити ЄКТС у структурних підрозділах НАДПСУ (<https://cutt.ly/PvRFRd7>). Звіти про проходження педпрактики захищаються на засіданнях кафедр. В ході очного візиту перевірена наявність звітів ад'юнктів (звіти в наявності і відповідним чином оформлені). Наприклад, ад'юнкт О. Васишин вів педпрактику з дисципліни Міжнародна діяльність та прикордонно-представницька робота з 22.04.19 по 31.05.19 р. Підготовка до роботи в міжнародному науковому середовищі здійснюється в рамках ООК10 (<https://cutt.ly/EvRH3ZX>), метою якої є оволодіння слухачами ад'юнктури іншомовною комунікативною компетенцією для ефективної комунікації в академічних цілях. ООК02 (<https://cutt.ly/SvRCdcz>), ООК03 (<https://cutt.ly/avRCQOx>), ООК09 (<https://cutt.ly/XvRCSTG>) за своїм змістом дозволяють забезпечити повноцінну підготовку аспірантів до дослідницької діяльності у ЗВО. При цьому ООК05 (<https://cutt.ly/pvRXXUP>) забезпечує формування системи знань з теорії і практики застосування інформаційних технологій в наукових дослідженнях. Додатково наукові інтереси ад'юнктів відслідковуються шляхом проведення анкетувань щодо оцінки якості організації і провадження освітньої діяльності в НАДПСУ, результати яких висвітлюються на сайті академії (<https://cutt.ly/BvR3Li3>), в ході яких з'ясовується задоволеність здобувачів змістом ОК даної ОП та ступень реалізації їх можливостей щодо обрання дисциплін за вибором.

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

На основі аналізу публікаційної активності наукових керівників встановлено, що наукова діяльність ад'юнктів відповідає напрямку (тематичі) досліджень наукових керівників та повністю узгоджується зі спеціальністю 252 «Безпека державного кордону». Наукові керівники є фахівцями у галузі 25 «Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону» та мають публікації у виданнях у Scopus і Web of Science. Під час онлайн-зустрічей із ад'юнктами та науковими керівниками підтверджено механізм обрання наукового керівника, який включає ознайомлення із публікаціями НПП на предмет відповідності науковим інтересам, задекларованими в дослідницькій пропозиції здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії. За результатами зіставлення останніх публікацій наукових керівників (рецензентів) із темами досліджень їхніх ад'юнктів проведено оцінювання та встановлено дотичність (релевантність) перших другим. Це підтверджено п.7. Активність наукових керівників щодо дотичності публікацій, звірка ключових слів публікацій наукових керівників і потенційних рецензентів, Додатку 1. Довідка НАДПСУ (відповідь НАДПСУ на запит-рекомендації від 20.04.2020 р.) та перевірено в ході очного візиту представника ЕГ (для категоризованих дисертаційних робіт). В НАДПСУ існує критична маса дослідників, які спільно працюють над науковою проблематикою безпеки державного кордону. У НАДПСУ з 1995 року існує наукова школа з цього напрямку (підготовлено 7 докторів та 83 кандидати наук).

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

НАДПСУ проводить всеукраїнські та міжнародні наукові конференції в яких беруть участь ад'юнкти з ОП (2020 р - <https://cutt.ly/YvTkWPF>; 2019 - <https://cutt.ly/MvTxxH8>). Для забезпечення можливостей ад'юнктів публікувати результати своїх досліджень в НАДПСУ видається Збірник наукових праць Національної академії Державної прикордонної служби України. Серія: військові та технічні науки – періодичне наукове друковане видання, яке відповідно до наказу МОН України від 02.07.2020 року № 886 (<https://cutt.ly/6vTLkug>) входить до переліку наукових фахових видань України у галузі військових та технічних науки (категорія «Б») за спеціальністю 252. Доля участі ад'юнктів на ОП набору 2019 – 2020 років у конференціях становить близько 50% (так ад'юнкти 1 року навчання А. Олійник та С. Бочаров на момент перевірки в ході онлайн спілкування доповіли, що в конференціях вони ще участі не брали). Ад'юнкти реалізують результати своїх досліджень у НДР. В ході візиту представника ЕГ до НАДПСУ встановлено, що у НДР приймали участь ад'юнкти: НДР шифр 218-0004І «Оцінка ефективності використання формувань ДПСУ під час пошуку та ліквідації ДРС противника» (О. Андрушко, О. Василішин), шифр 219-0101І «Модель дії підрозділів ДПСУ під час відновлення державного суверенітету, забезпечення безпеки та правопорядку у тимчасово неконтрольованих районах» (О. Андрушко), шифр 219-0017І «Методика оцінки та прогнозування рухомості автобронетанкової техніки при здійсненні маневру підрозділами в умовах ускладнення обстановки» (М. Пятков), шифр 218219-0003І «Науково-методичний апарат оцінки уразливості системи охорони державного кордону» (О. Більовський). При встановленій вимозі виділення на блок універсальних навичок дослідника не менше 12 кредитів (постанова КМУ № 261 від 23.03.2016 р.) в даній ОП відведено 24 кредити ЄКТС (тобто вдвічі більше), при цьому, 14 з них викладається на першому році навчання разом з 17 кредитами інших блоків, що в сумі становить 31 кредит. На думку ЕГ такий підхід може мати місце, але внаслідок цього відповідно зменшуються можливості дослідників щодо обсягів їх наукової роботи починаючи з першого курсу. Матеріально-технічна можливість виконання наукових досліджень ад'юнктами ОП оцінена позитивно в ході онлайн презентації та очного візиту представника ЕГ до НАДПСУ в ході якого оцінений матеріальний стан лабораторій та обладнання залучених до виконання ОП. Ад'юнкти мають доступ до об'єктів НМБ на безоплатній основі. В ході очного візиту представника ЕГ до НАДПСУ були перевірені та виявилися в наявності щорічні звітні документи ад'юнктів (звіти про виконання ОНП доктора філософії).

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

НАДПСУ організує на своїй базі міжнародні науково-практичні конференції, через виступи на яких ад'юнкти та здобувачі ОП отримують можливість для входження до міжнародної академічної спільноти. Зокрема такі конференції були проведені 16-17 листопада 2017 року (<https://cutt.ly/ovTSMtB>), 22 листопада 2019 року (<https://cutt.ly/evTSrwR>). Ад'юнкти, які навчаються на ОП регулярно публікують результати своїх наукових досліджень в закордонних виданнях (наприклад, А. Бабарика - <https://cutt.ly/GvTpur1>; О. Андрушко - <https://cutt.ly/wvTag47>). Відповідно до Договору № 2165/378 від 20.12.2020 між НАДПСУ та Державною науково-технічною бібліотекою України здобувачі освіти та НПП мають доступ до міжнародних баз даних наукової інформації Web of Science та Scopus.

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

В ході очного візиту представника ЕГ до НАДПСУ встановлено, що всі наукові керівники ад'юнктів ОП беруть участь у НДР, які практично впроваджуються (перевірені списки виконавців та акти реалізації НДР шифр 219-0005I «Основи ОСД органу охорони державного кордону на річковій ділянці» (керівник А. Мисик, 2020 р.), шифр 219-0101I «Модель дії підрозділів ДПМУ під час відновлення державного суверенітету, забезпечення безпеки та правопорядку у тимчасово неконтрольованих районах» (керівник А. Мисик, 2019 р., співвиконавець В. Кириленко), шифр 218-0004I «Оцінка ефективності використання формувань ДПСУ під час пошуку та ліквідації ДРС противника» (відповідальний виконавець А. Мисик, 2019 р.) та ін. За результатами виконання НДР та інших дослідницьких проектів науковими керівниками ад'юнктів ОП регулярно публікуються наукові статті (І. Катеринчук – останні публікації за тематикою ад'юнктів 2018, 2019, 2020 рр., В. Кириленко – 2019, 2020 рр., Г. Магась – 2018, 2019 рр., О. Фаріон – 2019, 2020 рр.) Однак деякі наукові керівники ад'юнктів потребують актуалізації публікацій за відповідною тематикою (С. Осташевський – 2012, 2014 рр., В. Лемешко – 2015, 2016 рр.).

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

На ОП діють ефективні практики, які забезпечують дотримання академічної доброчесності всіма науковими керівниками та ад'юнктами. В академії створена система забезпечення академічної доброчесності, яка функціонує на основі «Положення про організацію освітнього процесу в НАДПСУ» (<https://cutt.ly/uk7S4wz>), «Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин у НАДПСУ» (<https://cutt.ly/tk7HdhV>), «Кодексу академічної доброчесності НАДПСУ» (<https://cutt.ly/Fk7HNeo>). В ЗВО створена Група сприяння академічній доброчесності, яка діє на основі розробленого положення (<https://cutt.ly/tk7HF2H>). У випадку отримання начальниками (деканами) факультетів інформації про факт порушень академічної доброчесності науково-педагогічним складом або здобувачами вищої освіти факультету, на факультеті передбачено створення Комісії (<https://cutt.ly/Pk7HTx>), яка перевіряє достовірність такої інформації і готує висновок щодо наявності або відсутності факту порушення. В академії існує Положення про порядок перевірки наукових текстів на плагіат в НАДПСУ (<https://cutt.ly/DvTVAAaN>). При цьому використовуються технічні засоби виявлення збігів/ідентичності/схожості в текстах (представлені скан-копії угод НАДПСУ про співпрацю з ТОВ «АНТИПЛАГІАТ» щодо використання системи Unichек (договір від 23.05.2018 року №23-05/2018). Це підтверджено п.5 Перевірка наукових робіт наукових керівників та ад'юнктів на наявність академічного плагіату, Додатку 1. Довідка НАДПСУ (відповідь НАДПСУ на запит-рекомендації від 20.04.2020 р.). Всі роботи ад'юнктів та їх наукових керівників публікуються в фахових виданнях України та обов'язково проходять при цьому рецензування, в ході якого також перевіряється відсутність в них неправомірних запозичень. Відповідальність авторів за академічний плагіат визначена у «Положенні про організацію освітнього процесу в НАДПСУ» (<https://cutt.ly/uk7S4wz>), згідно якого: у випадку неправомірного використання запозиченого матеріалу без посилання на автора або джерело запозичення кваліфікаційна випускна робота, кандидатська дисертація знімається з розгляду незалежно від стадії її розгляду без права захисту; встановлення фактів плагіату в наукових текстах ад'юнктів, що опубліковані без перевірки, є підставою для заборони автору включати такі твори у перелік своїх наукових та науково-методичних публікацій; виявлення фактів плагіату науково-педагогічних працівників – керівників ад'юнктів враховується при продовженні дії контракту. Всі ці заходи унеможливають наукове керівництво особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

Сильні сторони: у НАДПСУ існує значний науковий потенціал вчених за фахом спеціальності (з 1995 року підготовлено 7 докторів та 83 кандидати наук); наявність ефективної процедури підбору кандидатів до вступу в ад'юнктуру та призначення їх наукових керівників; більшість наукових керівників ад'юнктів є докторами наук та активно займаються науковою роботою за тематикою досліджень ад'юнктів; 100 % працевлаштування випускників ад'юнктури. Позитивна практика: встановлений обґрунтований механізм співпраці з потенційними опонентами у складі створених спеціалізованих вчених рад

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

Слабка сторона: низька доля участі у конференціях ад'юнктів на ОП набору 2019 – 2020 років; обмежена можливість НАДПСУ оприлюднювати на своєму офіційному веб-сайті повну інформацію про ОП. Недолік: відсутність на даний час інформаційно-технічних (програмних) засобів перевірки на наявність текстових збігів закритої частини дисертаційних робіт здобувачів вищої освіти; низька активність публікацій деяких наукових керівників ад'юнктів за відповідною тематикою; низька активність публікації наукових результатів НПП та здобувачів ОП у виданнях, які індексуються у міжнародних наукометричних базах Scopus та Web of Science Рекомендації щодо удосконалення: активізувати участь ад'юнктів на ОП у конференціях; підвищити активність публікацій наукових керівників ад'юнктів за відповідною тематикою; активізувати практику публікації наукових результатів НПП та здобувачів ОП у виданнях, які індексуються у міжнародних наукометричних базах Scopus та Web of Science; розглянути можливість

створення у НАДПСУ внутрішньої комісії для перевірки робіт, що містять закриту інформацію, на наявність академічного плагіату з впровадженням інформаційно-технічних засобів перевірки.

Рівень відповідності Критерію 10.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

Освітня програма та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідає визначеному критерію, а вищезазначені слабкі сторони та недоліки внаслідок можливості їх оперативного усунення не є суттєвими і не перешкоджають досягненню заявлених цілей та програмних результатів навчання.

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

Під час проведення акредитації відчувався високий ступінь відповідальності та організованості учасників цього процесу. Всі заходи починалися своєчасно і тривали згідно узгодженої Програми. Вся запрошена у НАДПСУ інформація відпрацьовувалась оперативно та повно. Досить оперативно здійснювалось вирішення технічних проблем проведення відеоконференцій.

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	В
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	В
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	В
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	В
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	В
Критерій 6. Людські ресурси	В
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	В
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	В
Критерій 9. Прозорість та публічність	В
Критерій 10. Навчання через дослідження	В

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

***

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Репіло Юрій Євгенович

Члени експертної групи

Похнатюк Сергій Володимирович

Ярош Сергій Петрович